

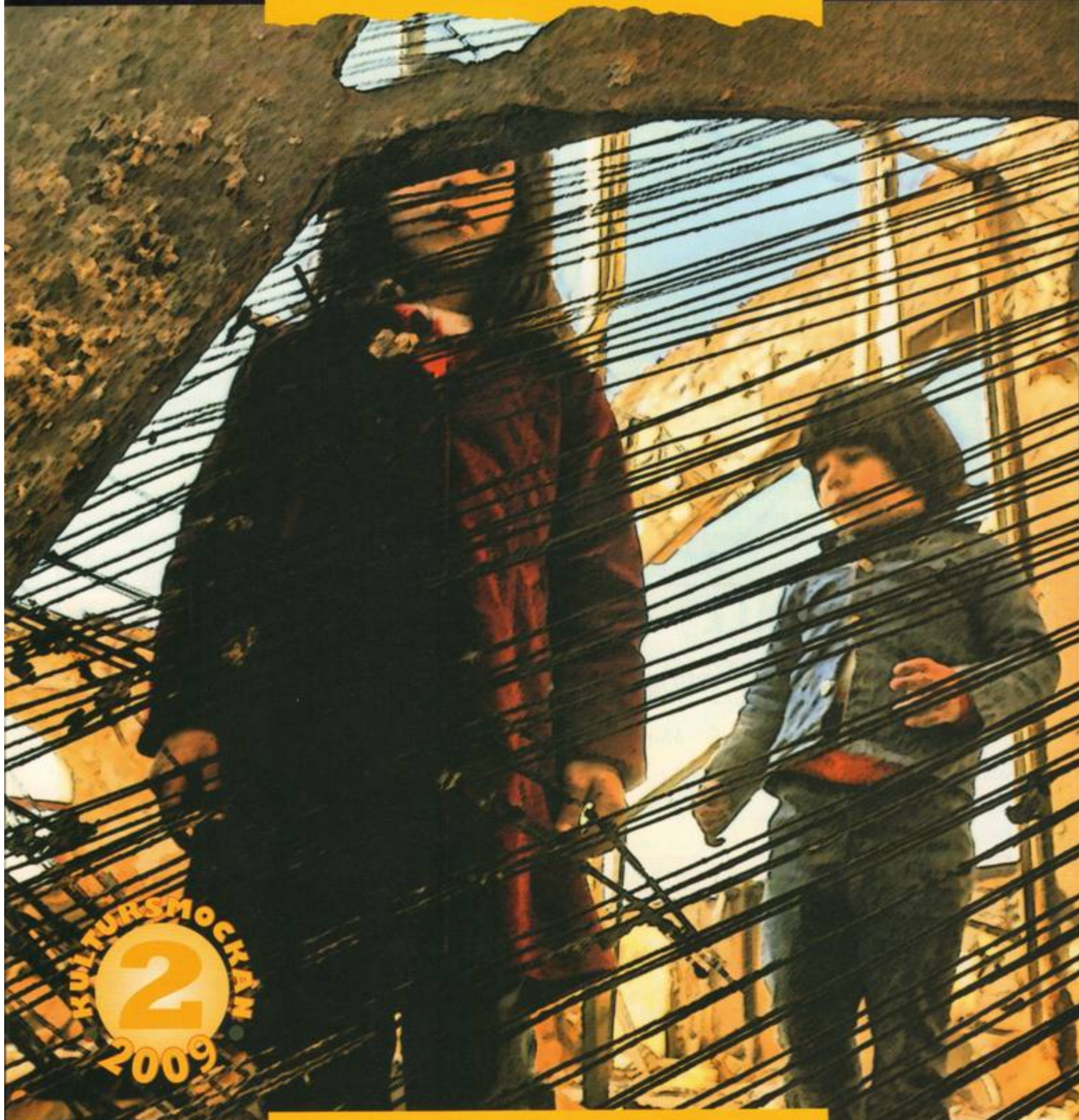
- Kultur-
utredningen
sid 4-5
- Bombad
musikskola
sid 8-9
- Rösten som
arbetsredskap
sid 10-11

Kultur Nr 2 MARS 2009

SMÖCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Visioner i
Vänernsberg
sid 13-15
- Smockan besöker
Västmanland
sid 18-21
- Cecilia Wikström
porträtteras
sid 31

KULTURSMÖCKAN
2
2009

Staten vill prioritera musik- och kulturskolan - frågan är hur?

Kulturutredningen, SOU 2009:16, har kommit med sitt betänkande och vid det här laget har de flesta som överhuvudtaget bryr sig eller har något intresse i hur kulturkartan skall ritas för det offentliga Sverige, framfört sina åsikter.

Missnöjet är stort hos vissa tyckare medan andra applåderar de strukturella förändringar, vilka är utredningens viktigaste och mest omdanande (?) förslag, som leder till en större makt åt regionerna, att nya myndigheter tillskapas etc etc.

SMoK har vid ett flertal tillfällen framfört att musik- och kulturskolorna är en central infrastruktur som i stort omfattar alla kommuner i landet och som i sin roll samlar och tillför kompetens ute i kommunerna, både avseende pedagogik och konstnärligt arbete. Därför betonar vi att staten bör ta ett ökat ansvar för att stödja infrastrukturen musik- och kulturskola. Musik- och kulturskolan är en garant för att barn och unga skall få en hyggligt jämlik tillgång till skapande verksamhet i hela landet.

Bland annat följande konkreta förslag har framförts till kulturutredningen:

- * Bestäm vilken statlig myndighet som utgör SMoKs kontakt med staten och som därmed har i uppdrag att vara en samtalspartner i musik- och kulturskolefrågor.
- * Ärligen anslå medel till nationella utvecklingsprojekt.
- * Stimulera till önskad utveckling genom att ge ett direktriktat ekonomiskt stöd till musik- och kulturskolor som uppfyller vissa krav som till exempel utbud till breda åldersgrupper, utbud i flera konstformer, samverkar med det lokala kulturlivet.

Dessa insatser bidrar till en stark utveckling av musik- och kulturskolan samtidigt som kommunerna äger makten och härligheten över densamma. En lösning som alltså borde kunna tillfredsställa båda parter - stat och kommun.

Kulturutredningens skrivelser är inte precis överfylld av initiativ när det gäller förhållandet till musik- och kulturskolan eller överhuvudtaget när det gäller barn och ungas kultur. Dock konstaterar jag följande skrivning:

"Också statens kulturpolitiska samspel med kommunerna behöver förnyas. Det följer redan av att kommunerna inom den offentliga sektorn har huvudansvaret för flera av de kulturpolitiska breddinsatserna som vi nu även vill ge högre prioritet också i statens politik - exempelvis kulturskola, folkbibliotek..."

Vad utredningen konkret menar med den skrivelsen vet vi inte. Resonemanget utvecklas inte till några konkreta förslag. Men där finns ändå ett embryo som mycket väl kan konkretiseras med de förslag som SMoK framfört enligt ovan.

Nu påbörjas remisskrivandet, bland annat i kommunerna. Utredningens tankar och förslag kring barnkulturområdet är alldeles för otydliga och kortfattade. Det är vår uppgift - alla vi som brinner för alla barns och ungas rätt till det konstnärliga språket - att genom tydliga remissvar övertyga regering och riksdag att en framsynt kulturpolitik börjar med barnen!

PER SJÖBERG,
ORDF. SMoK

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....2	Bombad musikskola.....8-9	Kvalitetsprojektet Q2.....23
Kulturrapporten.....4-5	Agneta Stolpe – logonom 10-11	Ny bas i Örnsköldsvik.....24
Succé för Världens Barn 6	Verklighet av visioner.....13-15	Hoven Droven på skolan.....26-27
Fan ska vara teaterchef.....7	Mangatidning i Kiruna 16	Helen tackar för sig.....28
	Länsbevakning Västmanland18-21	Kulturnytt.....30
	Streetstar lockade 500 22	Porträttet 31

KULTURSMOCKAN

KULTURSMOCKAN
ÅGRENHuset PRODUKTION
Flygelvägen 3, 893 80 Bjästa
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-26 61 10

ANSVARIG UTGIVARE

Per Sjöberg, SMoK

REDAKTÖR

Nils Ågren, 070-678 44 55

nisse.agren@telia.com

PROJEKTLEDARE/ANNONSER

Jan Dyllicki, 0660-26 61 05

jan.dyllicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.dau.se

GRAFISK FORMGIVNING

Jobbny Altelind, 0660-26 61 31

jobbny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK

Ågrenshuset Produktion, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Nils Ågren

Dag Krafft

Håkan Sandb

Charina Widmark

Klas Wounsch

My Thorin

OMSLAGSFOTO:

Musikskolan i Gaza

ligger i ruiner

Foto: AM Qattan Foundation

SMoK

Sveriges
Musik- och
Kulturskoleråd

Kultursmockan utges av SMoK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan nästa nummer: v. 20.

Manusstopp för annonser: 24 april.

Tipsa Smockan!

Tel: 070- 678 44 55

Nils Ågren

Kulturutredningen

- Hur mycket ryms i en portfölj?

Så kom den då äntligen - kulturutredningen. Den har blivit föremål för många förhoppningar. Den har recenserats, diskuterats och kritiserats. Till och med innan den ens var läst.

Nu har jag snabbbläst de 800 sidorna. Det som känns mer och mer centralt i förslaget är den magiska portföljen.

Kulturutredningen är förvånansvärt nöjd med den kulturpolitik som nu förs. "Den hittills förda kulturpolitiken har i många avseenden lett till positiva resultat och effekter."

Utredningen innehåller inga förslag på en radikalt annorlunda kulturpolitik. Snarare en förändrad administrativ modell. Den innehåller en del förslag om förbättringar, men inga nya medel. Den innehåller få förslag till neddragningar - även om delar av Rikskonserter föreslås försvinna.

Det mesta som försvinner skall som Särimmers gålt återuppstå i en ny skepnad. Kanske så även större delen av Rikskonserter. Där utredningen ser behov av mer medel hänvisar man till; ja, just precis - portföljen.

Portföljen är en beteckning på den arbetsmodell som föreslås för fördelningen av de statliga medlen. Istället för att staten ger varje institution medel skall en dialog äga rum mellan regionen, inklusive kommunerna, och staten. En överenskommelse om regionens kulturpoli-

tik skall sedan undertecknas.

Regionen får sina pengar i en portfölj. I ett fack pengarna - i ett annat överenskommelsen. Jag tror att det blir en bra modell. Frågan är bara om utredningen inte knyter för stora förhoppningar till den.

Så här beskriver utredningen (del 2 sid 263) portföljen:

"Det vi tror kan uppnås på ett övergripande kulturpolitiskt plan om man utvecklar samspelet mellan stat, landsting och kommuner kan sammanfattas i några punkter:

- * kulturområdets möjligheter att växa ökar
- * kulturpolitiken kan vitaliseras och fler politiker intresseras för kulturfrågorna
- * engagemanget för kulturfrågorna i kommunerna ökar"

MUSIK- OCH KULTURSKOLAN

Staten kommer enligt utredningens förslag inte med nya friska pengar. Det handlar om att omfördela. Skall "kulturområdets möjligheter att växa öka" så är det kommun eller landsting som skall stå för de fräscha pengarna - eller möjligen sponsorer.

Jag tror att även de lokala och regionala politikerna kommer att ha svårt att i någon större utsträckning omfördela resurserna till eller från dagens institutioner. Hoppas jag har fel. Det är nämligen även i detta sammanhang förnyelsen och utvecklingen av musik- och kulturskolan får sin möjliga plats i den nationella kulturpolitiken.

Detta sammanfattar utredningen i par meningar - för övrigt det enda avsnitt i utredningen som direkt berör musik- och kulturskolan:

"Också statens kulturpolitiska samspel med kommunerna behöver förnyas. Det följer redan av att kommunerna inom den offentliga sektorn har huvudansvaret för flera av de kulturpolitiska breddinsatserna som vi nu även vill ge högre prioritet också i statens politik - exempelvis kulturskola, folkbibliotek, tillämpningen av plan- och bygglagen och tillhandahållandet av lokaler för kulturell verksamhet. Kommunernas ansvar för skolan bör också nämnas i sammanhanget. Formen för det nya samspelet mellan staten, landstingen och regionerna har vi kallat portföljmodellen."

Trots allt är det i detta avsnitt vi kan se optimistiskt på utredningens förslag. I den bästa av världar kan musik- och kulturskolornas behov tas upp av kommunerna, diskuteras av regionerna och så småningom ge upphov till utvecklande överenskommelser som inbegriper statliga medel. Det är något nytt och det är något vi måste ta tillvara.

PORTFÖLJMODELLEN

Den största förnyelsen skall ske genom portföljmodellen. Den omfattar dock bara 1,2 miljarder kronor. Kommunerna satsar idag ca 1,8 miljarder på kulturskolorna. Utredningen konstaterar också att de estetiska ämnena inom grundskola/gymnasium kostar kommunerna 3 miljarder per år.

Portföljens statliga kulturpengar motsvarar alltså 25 % av bara dessa två kommunala satsningar. De stora kulturpengarna från statens sida ingår inte i portföljen. Så vitt jag förstår skall det nya Kulturrådet sköta överläggningarna med regionerna medan de statliga medlen skall finnas hos en ny bidragsmyndighet. Någon av myndigheterna riskerar väl i så

KOMPETENSUTVECKLING
- FORTBILDA DIG!

SMI erbjuder ett brett utbud av kurser för musiker, pedagoger och lärare som arbetar med eller undervisar i musik. Vi erbjuder också kurser med fördjupning i andra estetiska uttryck för lärare och pedagoger i förskola, grundskola, gymnasium, kulturskola och andra undervisningssammanhang.

Beställ vår utbildningskatalog!

- POÄNGSATTA FRISTÅENDE KURSER
- KOMPETENSUTVECKLANDE KURSPROGRAM
- UPPDRAGSUTBILDNINGAR
- LÄRARLYFTET

Stockholms Musikpedagogiska Institut
www.smpi.se info@smpi.se 08-611 05 02

fall i hög grad att bli en "åskådarmyndighet"?

Det finns även exempel i utredningen där författarna själva misstror den regionala och kommunala nivåns förmåga. Ett väldigt stort frågetecken måste sättas upp efter utredningen resonemang att staten bör ha separata överläggningar med Stockholms stad eftersom portföljmodellen inte fungerar på Stockholms län. Jag tror istället att det finns chans till en av de bästa dialogerna just i Stockholms län som omfattar både kulturaktiva områden och områden som snarast är kulturpolitiska bakgårdar.

Även förnyelse verkar portföljen ha svårt att hantera. Eller hur tolkar man annars denna mening:

"Med tanke på att dansen är inne i ett dynamiskt utvecklingskede där ännu inte alla delar av en stärkt struktur är på plats, bör stödet till de fria dansgrupperna och koreograferna kvarstå för central fördelning."

ANDRA FÖRSLAG

Några andra delar, förutom portföljen, är värda att uppmärksamma:

* Myndigheter som idag har hand om ett konstområde var skall framöver samlas inom samma myndighet. Sett ur ett kulturskoleperspektiv - att alla konstformer utvecklas av samverkan - är detta ett bra förslag.

Även på detta område verkar det dock finnas en tveksamhet till det egna förslaget eftersom utredningen skriver att Riksteatern kan fortsätta sin verksamhet ett tag till eftersom de befinner sig i ett dynamiskt utvecklingskede (!). En nytt statligt "R" för turnerande produktioner inom dans, musik, teater, film och bildkonst känns självklar i sammanhanget.

* "När den nuvarande Stiftelsen framtidens kultur upphör finns det behov av en annan bidragsgivare som på motsvarande sätt kan utgöra ett alternativ till de etablerade bidragsgivande instanserna på kulturområdet." Ett bra förslag, även om jag tycker det finns både för- och nackdelar med att ha flera bidragsorgan/myndigheter med små resurser och begränsad samordning.

* Begreppet kvalitet tas bort eftersom det är för svårt att definiera. SMOk som just arbetar med ett kvalitetsprojekt! Vallet att helt stryka kvalitetsbegreppet känns minst sagt tveksamt.

* Utredningen föreslår en bredare syn på kulturpolitiken, i utredningen används begreppet "aspektpolitik" för att beskriva kulturpolitikens betydelse inom utbildningspolitik, arkitektur, stadsplanering, nyföretagande med mera.

* Kulturområdets arbete med kulturverksamhet inom skolan föreslås samlas hos det nya Kulturrådet. Det kan vara ett bra förslag men än mer angeläget är att samverka med Skolverket kommer högt upp på åtgärdslistan.

* Kulturens betydelse för folkhälsan lyfts fram. Även kulturens betydelse för näringspolitiken framhävs.

Fakta Kulturutredningen

Kulturutredningen tillsattes av regeringen i juni 2007. Den har bestått av en kommitté med Eva Swartz Grimaldi (vd Natur och Kultur) som ordförande samt ledamöterna Birgitta Englin (vd Riksteatern), Jonas Anderson (vd Stiftelsen framtidens kultur), Mats Sjöstrand (generaldirektör Skatteverket) samt Rasoul Nejadmehr (mångkulturkonsulent Västra Götalandsregionen). Till utredningen har också varit knutet ett sekretariat.

Kulturutredningen har haft som uppdrag att se över de nu gällande kulturpolitiska målen, som skrevs 1974 och reviderades 1996, och göra de ändringar som den ansåg var berättigade.

Kulturutredningen går nu ut på bred remiss, till 400 remissinstanser som ska yttra sig om den. Kulturdepartementet planerar därefter att lägga fram en proposition någon gång under hösten.

Kulturutredningens ordförande Eva Swartz-Grimaldi, VD Natur & Kultur.

Övriga ledamöter i Kulturutredningen. Mats Sjöstrand, GD Skatteverket; Jonas Anderson, VD Stiftelsen Framtidens kultur; Rasoul Nejadmehr, Mångkulturkonsulent, Västra Götaland; Birgitta Englin, VD Riksteatern.

* Betydelsen av ökad forskning inom kulturområdet, inte minst ungdomskulturen, framhålls. Det finns dock inget förslag hur detta skall kunna realiseras.

SE TILL ATT UTNYTTJA NYA MÖJLIGHETER

För musik- och kulturskolan hade vi i SMOk önskat att utredningen satt ett tydligare fokus på vår verksamhet. Den är trots allt den ojämförbart största kultursatsningen på barn och ungdom. Om portföljmodellen blir verklighet, vilket jag tror mycket talar för, hoppas jag som sagt att vi ser till att utnyttja de nya möjligheter som då öppnar sig. Vi får försöka förverkliga att musik- och kulturskolan får ett stort fack i den nya portföljen!

Detta är som sagt skrivit efter en snabb genomläsning av utredningen. De åsikter som framförs är mina egna. Inom ett par månader kommer SMOks styrelse att sammanställa ett officiellt remissvar. Till dess hoppas jag dessa tankar kan skapa bränsle i debatten inom musik- och kulturskolorna kring kulturutredningens alla förslag. Samtliga tre delar kan laddas ner från SMOks hemsida.

Text: Håkan Sandh
Foto: Marianne Andersson

Bagatell 4

"Sitt rätt"
ORKESTER/
KÖRSTOL
645:- (exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sitt" finns med 3 olika fasta lutningar från 645 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 865 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

Sareco

www.sareco.se Etablerad 1958 Tel 026-61 74 60

Världens Barn + SMOk = Succé!

Världens barn har nu summerat hur det gått med samarbetet med SMOk under höstens insamling. – Det blev succéartat, säger Peter Hjukström, projektledare på Världens Barn.

– När vi nu ser på resultatet så kan vi konstatera att 86 musik- och kulturskolor har deltagit. Våra lokala och regionala samordnare har bara hunnit frågat cirka 100 skolor, så vi kan säga att nästan alla har ställt upp, några med väldigt kort varsel. Dålig framförhållning var den orsak de flesta som inte kunde ställa upp angav som skäl att inte kunna delta. Ingen var ointresserad.

Musik- och kulturskolorna genomförde under hösten upp emot 150 evenemang och samlade in mer än 750 000 kronor till världens barn. Ett mycket bra resultat särskilt med tanke på att två kulturskolor dragit in hälften av beloppet. Västerås fick in 100 000 på en enda konsert. Flens kulturskola, som är i en egen klass, samlade in 300 000 på 11 olika arrangemang. De har också blivit nomine-

rade till Svenska Musikrådets Årets Projekt av Världens Barn.

Världens Barn och SMOk har nu träffats och enats om att fortsätta, och till och med utvidga samarbetet inför nästa år. Alla musik- och kulturskolor kan därför redan nu börja förbereda sig inför hösten, inte minst dagarna i oktober då insamlingen har sin kulmen. Många idéer diskuteras men det får vi återkomma om.

Världens Barn är en del av Radiohjälpens insamling. År 2008 gick medlen till projekt drivna av Clownen utan Gränser, Diakonia, Erikshjälpen, Individuell Människohjälpen, IOGT-NTO-rörelsen, KFUK-KFUM, Kooperation Utan Gränser, Lions, Svenska kyrkan (fd Lutherhjälpen), Läkarmissionen, Plan Sverige, Rädda Barnen, Röda Korset, Unicef Sverige och Vi-skogen.

Håkan Sandh

Bagatell 5

Akustiskskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglas-system.

- Akustiskskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustiskskärm på notställs fot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

fiolbygg.se

Kom till monter - du får 2500 poäng!

Egen verkstad
-reparation/omtagning
-alla stråkinstrument
-alla tillbehör
-tips och forum
-nätbutik

Stefan Sundberg
Fiolbyggerverkstad AB
Strömstad 0526-23067

"Fan ska vara teaterchef - och kvinna!"

Linda Zachrison kompletterar programmet på SMoK:s rikskonferens i Skellefteå 25-27 mars med sitt föredrag som har samma titel som rubriken här ovanför.

"Om att våga se sig själv som ledare, och utvecklas i rollen, mot alla odds. Iakttagelser, reflektioner och funderingar från kulturpolitik - och praktik!" Så lyder underrubriken på föredraget från konstnärliga ledaren för Stockholms Stadsteaters nya gästspels scen, c/o Stockholm.

Linda Zachrison tillträdde sin nya tjänst i januari i år och har tidigare varit chef för avdelningen Publiken på Svenska Filminstitutet. Hon har också en bakgrund som chef för Parkteatern, VD för Cirkus Cirkör och politiskt sakkunnig på Kulturdepartementet.

- Världen har krympt, och kommit oss nära, men fortfarande är avstånden stora inom scenkonsten, och ett självklart internationellt flöde saknas ännu i Sverige. Det ska vi förändra. c/o Stockholms stadsteater ska ha högt i tak men låga trösklar; kunna ta publiken vid handen och visa upp världar, uttryck och tilltal man inte kände till, säger Linda Zachrison, som förklarar c/o på det här sättet:

- c/o som i ett tillfälligt hem, och som i "taking care of". Det ska gälla såväl i hur vi väljer program som hur vi tar hand om våra tillfälliga gästande artister - och framförallt hur vi bemöter vår publik.

Text: Nils Ågren
Foto: Petra Hellberg

Linda Zachrison, konstnärlig ledare för c/o Stockholms stadsteater, talar på SMoK:s rikskonferens.

KOPIERING?

Genom inköp av notböcker, nothäften och notblad etc. stöds kompositörer och textförfattare som musikförläggarna samarbetar med. Genom musikförlagens verksamhet får:

- unga och oetablerade upphovsmän möjlighet att sprida sina verk
- etablerade upphovsmän fortsätta sitt betydelsefulla arbete
- musikanvändarna ett stort urval av gammal och ny musik

Musik- och kulturskolorna har vanligtvis ingått ett kopieringsavtal avseende noter. Antingen ett avtal gällande individuell undervisning och ensembleundervisning eller enbart ensembleundervisning.

Du som lärare får enbart kopiera för att komplettera den normala tillgången på noter.
Du får inte kopiera för att ersätta läromedel!

Du får inte heller kopiera:

- Häften och böcker på mindre än 48 sidor.
- Körnoter som finns tillgängliga i separat tryck.

Vill du kopiera utöver dessa avtal måste tillstånd inhämtas från berört musikförlag.

smff

SVENSKA MUSIKFÖRLÄGGAREFÖRENINGEN

www.smff.se

Musikskolan

Den 23 december höll Gaza Music School sin första större konsert, med över 500 personer i publiken. Knappt fyra dygn senare bröt helvetet ut. Skolan skadades när Israeliska bomber slog ut byggnaden på andra sidan gatan.

15 januari bombades området igen, och denna gång blev det bara spillror kvar av musikskolan. Men med hjälp från bland annat Sverige ska skolan byggas upp igen.

Gaza Music School, den första musikskolan i Gaza, startades i juli 2008. 31 barn undervisades i oud, violin, piano, gitarr och qanoun. Nu ligger skolan i ruiner, men skolbarnen vill fortsätta spela. Skolan startades som ett samarbetsprojekt mellan Edward Said National Conservatory of Music, AM Qattan Foundation - en palestinsk välgörenhetsorganisation för kultur och utbildning - och Sida. Den bygger på AM Qattans hjälpprogram "Qattan Center for the Child (QCC) in Gaza" som varje gång de hade en musikaktivitet fick önskemål om mer från barnen. De ville också lära sig spela ett instrument.

Lokaler hyrdes i en Röda Korset-byggnad och 5 oktober startades den första strukturerade musikundervisningen någonsin i Gaza. Edvard Said-konservatoriet, som finns i Jerusalem, Ramallah och Betlehem är garant för undervisningens kvalitet.

Fem musiklärare undervisade på skolan, två av dem är ryska musiklärare som är gifta med palestinier. Musikskolan öppnade ett fönster mot en annan värld

” Skolan var som en blomma som just hade börjat slå ut

i Gaza ska återuppstå

för de belägrade Gazabarnen. Under den stora invigningskonserterna var atmosfären euforisk. Föräldrar, elever och gäster sjöng med i sångerna, och några kom spontant upp på scenen och gjorde en Palestinsk folkdans.

Men glädjen över den nya musikskolan blev inte långvarig. Av den fem våningar höga Röda Korset-byggnaden återstår bara ruiner.

– Skolan var som en blomma som just hade börjat slå ut, säger Suhail Khoury, rektor för Edward Said National Conservatory of Music, till Svenska Dagbladet.

STÖDKONserter

Men hoppet om att denna blomma trots allt ska få slå ut växer, inte minst sedan Gunilla Rönnberg, musikledare och kulturhuschef i Askersund, uppmärksammat situationen i Gaza.

– En musklärare på skolan visade mig en artikel i Dagens Nyheter och jag blev först så förvånad att det överhuvudtaget funnits en musikskola i Gaza, berättar Gunilla Rönnberg. När det visade sig att skolan hade stöd från SIDA fick jag kontakt med Ulf Sarner, projektledare på Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet, som administrerar Sidas scen- och musikbistånd i Mellanöstern.

Ulf Sarner såg till att Gunilla fick kontakt med AM Qattan Foundation, som beskrev skolans verksamhet och som visade sig vara väldigt tacksamma att deras situation noterats i bland annat Sverige.

På kort tid arrangerade Gunilla tre stödkonserter i Svenska kyrkan i Örebro, Askersund och Glanshammar, lördagarna vecka 5, 6 och 7 för att samla in pengar till Gaza Music School.

– Det har gått jättebra. Jag har aldrig varit med om en sådan uppslutning som jag fått runt konsertarrangemangen. Alla

profimusiker vill komma och spela och kyrkorna så ja omedelbart.

Uppmärksamheten kring stödkonserterna har också varit stor i media. Det har medfört att många andra börjat engagera sig för musikskolan i Gaza. Svenska kammarorkestern i Örebro skänker till exempel 5 000 från sin klubbkassa och har gjort en insamling i samband med en familjekonsert.

VÄGEN TILL FRED

Urban Hallberg i orkestern undersöker också om andra orkestrar i Sverige är villiga att gå in och hjälpa till i insamlingen. Han hittade även en länk till "Stop the war coalition", ett brittiskt initiativ som också uppmärksammat Gaza Music School. (se <http://www.stopwar.org.uk>)

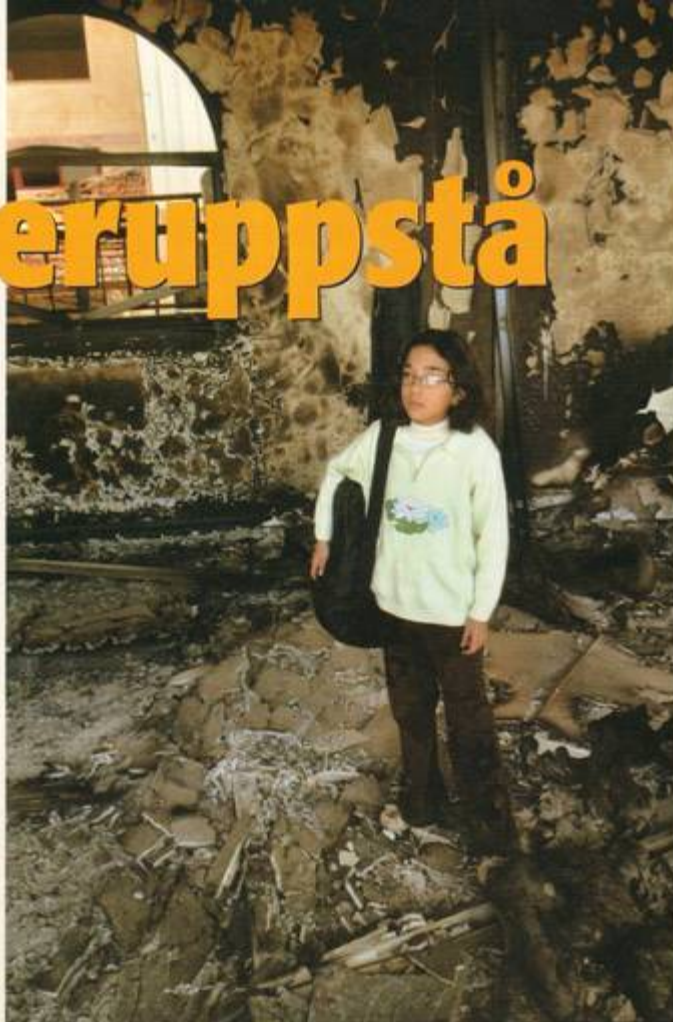
Gunilla Rönnberg har också kontaktat SMOK som genom Fermaten gått ut med ett allmänt upprop till musik/kulturskolorna att hjälpa till och stötta återuppbyggnaden av musikskolan i Gaza.

– Min förhoppning är att om vi sprider den här informationen kan det växa och bli mycket större så att många fler kan få tillgång till musikundervisning i Gaza, säger Gunilla. Jag känner att om människor får tillgång till en bra uppväxt och kan berika livet och sin personliga utveckling så är det vägen till att skapa fred, i synnerhet om ungdomar får tillgång till sådant som Gaza Music School erbjuder. Då kan de knyta kontakter med likasinnade ungdomar i Israel, det blir en förenande faktor. I det här läget behöver man inte ta ställning till den ena eller andra sidan, istället tar man ställning för människan.

Text: Nils Ågren

Foto: AM Qattan Foundation

Inga barn befann sig i musikskolan när den bombades och ingen kom till skada. Bilden nedan från skolans invigningskonsert.

▪ Röstens ...
styrka, röstläge
röstkvalitet
klang, dynamik
dialekt, jölekt ..

– Jag påstår att rösten är ett av era viktigaste pedagogiska redskap, säger Agneta Stolpe.

Din röst är ditt arbetsredskap

*"Gnälla och gnöla, gnabbas och gnata, gnida och gnetta, gry och gno."
Artikulationen tränades upp och sedan kördes det leksaksbil, åktes lastbilsflak stående nedför kullerstengator och gäspades. När logonom Agneta Stolpe håller föreläsning surrar rummet av humlor.*

– Tysta ska ni inte få vara ikväll! säger Agneta Stolpe när hon träffar pedagoger från förskola, grundskola, gymnasium och särskola i Sollefteå.

Kvällen har rubriken "Rösten som pedagogiskt verktyg" och handlar om rösten som arbetsredskap och hur man använder rösten så skonsamt och effektivt som möjligt.

– I ert yrke ställs stora krav på era röster vad gäller hållbarhet och kvalitet, har ni någon gång gått till jobbet utan att ha haft rösten med er? Hållbarhet är att ni ska orka gå på körövning eller vara fotbollstränare på kvällen även om ni har pratat hela dagen. Kvalitet är att folk ska orka lyssna på er. Ni ska kunna få både barn och vuxna att lyssna, att bli intresserade av det ni säger och kunna behålla deras intresse. De ska till och med komma ihåg en del av vad ni har sagt.

Agneta berättar hur viktigt det är att hela kroppen säger samma sak, det handlar alltså inte bara om VAD man säger utan i än högre utsträckning om HUR.

Albert Mehrabian, professor emeritus i psykologi vid UCLA i USA har genom studier kommit fram till att det viktigaste i all form av kommunikation, öga mot öga, är kroppsspråket. Det svarar för 55 procent av vad vi kommunicerar. 38 procent av kommunikationen är betoning och tonläge och endast 7 procent är själva orden.

– Rösten, talet och kroppsspråket är de bästa pedagogiska redskapen ni har. Samarbetar tanke, röst, kroppsspråk med orden vi säger blir vi trovärdiga. Alla har säkert mött människor som säger en sak i sina ord, något annat i sin röst och i värsta fall ännu något annat med sin kropp. Sträva efter att säga samma sak med hela dig.

ANDNINGEN VIKTIG

Man har inte en röst från födseln, man har skaffat sig en röst. Röst handlar mycket om vana. Man kan inte lämna in sin röst och få en ny, men man kan utveckla dess nyanser och lära sig att hantera rösten på otroligt många olika sätt.

Med rätt andning får man bättre kontroll över sin röst och bättre kontakt med dem man vill nå. Därför fokuserade Agneta mycket på själva andningen och rätt kroppshållning för att underlätta andningen.

– Tänk på bålstabiliteten, den är ert talstöd. Ni ska få muskulaturen i kroppen att jobba kollektivt, ingen del av kroppen ska jobba mer än andra och ingen del är kompladig.

En funktionell andning ger fylligare röst, motverkar knarr, avlastar press och stödjer artikulationen. Rösten tycker också om rörelse och därför sliter en dynamisk och varierad röst mindre på stämbanden - och dessutom sliter den mindre på dem som ska lyssna på dig.

Ett avspänt struphuvud ger rörlighet och dynamik, rösten får en god arbets-

miljö och stämbanden ges möjlighet att svänga mjukt och regelbundet. En god artikulation gör att du hörs, att du får fin vokalklang, låter mer nyanserad och mer engagerad.

- Din röst är unik och med röstträning är vi ute efter att du ska få ut mer av din egen röst. Du har så många nyanser i din röst, men vilket budskap når lyssnaren? Tänk på att det alltid är lyssnaren som har tolkningsföreträde.

Agneta tog också upp olika former av röstproblem, såväl organiska som funktionella, där de funktionella - som fonasteni (rösttrötthet), heshet och ovarsam röstvana - kan utvecklas till organiska problem, som knutor på stämbanden.

- Vi har olika rösttålighet men också ett eget ansvar hur vi hanterar rösten. När du är stressad och mår dåligt så sätter det sig lätt på rösten. Rökning och alkohol påverkar också rösten. I en pressad situation är det guld värt att veta vilka verktyg du har tillgång till.

FÅ MÅN OCH KULTURSKOLEPEDAGOGER

Agneta Stolpe är egenföretagare och bland annat konsult åt Lärarfortbildning AB (Läraryrskolans utbildnings AB) och träffar därigenom lärargrupper runt om i landet. I Sollefteå träffade hon flera olika typer av pedagoger men däremot var ingen lärare från musik/kulturskolan på plats.

- Jag var på kulturskolan Miranda i Mora i samband med skolstarten i höstas och de bekräftade att även musik- och kulturskolans lärare behöver kunskap om rösten för att den ska hålla i ljudstarka miljöer och vara behaglig att lyssna på i undervisning, vid konserter med mera. Men vid sådana här tillfällen brukar det sällan komma några lärare från musik/kulturskolor, de kanske jobbar på kvällarna.

En annan sak att notera var att det i Sollefteå var enbart kvinnor på plats. Varför? Tror män att de inte behöver hjälp med hur de ska använda sin röst?

Agneta höll i alla fall en mycket fängslande och underhållande föreläsning och sammanfattade kvällen med grundförutsättningarna för en bra röst - hållbarhet och kvalitet.

- Den hållbara rösten är bärande och dynamisk. Tänk på att rösten ska ha en riktning, det finns alltid någon längst bak. Skådespelerskan Stina Ekblad sa en gång: "det fantastiska med rösten är inte att den är i mig, utan att den ska ur mig".

- En röst med kvalitet når fram och berör. Samarbetar tanken, attityden, kroppsspråket, rösten och dess nyanser med det du faktiskt säger i ord så behöver du inte ta i så mycket. Använd hela dig som pedagog.

Text och foto: Nils Ågren

MUSIKHÖGSKOLAN INGESUND

SOMMARKURS 2009

- « 13-18 juni **Rösten och Feldenkraismetoden**, 3 hp
Kursansv. Berit Norberg
- « 3-9 augusti **Alexanderteknik**, 3 hp
Kursansv. Anna Åkerlind
- « 3-8 augusti **Flöjtmani**, 7,5 hp + 7,5 hp
Kursansv. Torleif Ander
- « 8-14 augusti **Saxofonkurs med Rolli'n Phones**, 3 hp + 3 hp
Kursansv. Tove Nylund
- « 8-14 augusti **Saxofon - Solo och ensemblespel**, 5 hp
Kursansv. Martin Eriksson

För kursfolder kontakta
tel. 0570-385 26
e-post: info@imh.kau.se
www.imh.kau.se

Kontaktperson: Dag Bjaaland
e-post: dag.bjaaland@imh.kau.se

Adress:
Musikhögskolan Ingesund
671 91 Arvika.

MUSIKHÖGSKOLAN
INGESUND

Anmälan senast 15/5 -09

KURSER på ESI

ETTÅRSUTBILDNINGARNA ht09-vt10

FOLKMUSIK på Nyckelharpa/Fiol

Huvudlärare: Ditte Andersson, Olov Johansson och Sonia Sahlström
Ämneslärare: Arrangering - Niklas Roswall, Fiol - se hemsidan

FOLKDANSKURSEN

Huvudlärare:
Andreas Berchtold, Ingrid Frykmo och Ami Petersson Dregelid

Ansök till utbildningarna senast 18 maj. Mer info på
www.esitobo.org • 0295-342 90 • info@esitobo.org

HELGKURSER

- Nyckelharpa** - Niklas Roswall 18-19/4. Anmäl senast 2/4.
- Folkmusik på blås** - Pontus Estling 25-26/4. Anm. s. 9/4.
- Danskurs i polska** - Ami Petersson Dregelid och Jeanette Evansson 16-17/5. Anmäl senast 28/4.

SOMMARKURSER 2009

- 15-17 juni **FIOL** för 12-20 år
- 14-18 juli **NYCKELHARPA**
- NYCKELHARPA** för 12-20 år
- KLARINETT**

Mer info om alla våra kurser och anmälningsblanketter:
www.esitobo.org • 0295-342 90 • info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

NÄR VISIONERNA BLIR VERKLIGHET

Snart exploderar Vänersborg av musik och kultur

För många av oss är han ledaren som fördubblade sin verksamhets storlek när han fick i uppdrag att halvera den. Möt Håkan Alfredsson och hans medarbetare i kulturstaden Vänersborg, där ingenting är omöjligt.

Det är inte mer än femton-tjugo år sedan vi senast hade en ekonomisk kris i Sverige. Många musik- och kulturskolor blev då drabbade, vilket innebar att verksamheter fick skäras ned och man fick klara sig på minskade anslag. Några skolor fick också läggas ned.

Håkan Alfredsson, då musikledare i Vänersborgs Musikskola, fick besked om att han måste halvera sin budget. Det scenariot passade inte visionären och entreprenören Håkan. Istället fick han politikerna att satsa flera miljoner på musikskolan och på ett köp- och säljsystem gentemot grundskolan som inte bara räddade lärartjänsterna, utan också lade grunden till att samtliga Vänersborgs elever skulle få del av en musikutbildning med möjlighet till utveckling så långt man själv önskade.

Nu har det gått 20 år och Håkan är fortfarande kvar i Vänersborg, om än med delvis förändrade arbetsuppgifter som områdeschef på kultur och fritid, samt just nu också tf förvaltningschef vid barn- och ungdomsförvaltningen.

I dag har politikerna givit honom ett nytt uppdrag: Se till att Vänersborg blir Sveriges främsta musikkommun. Detta uppdrag gäller inte endast den växande generationen. Samtliga kommuninnevarare omfattas i "Vision Vänersborg".

Håkan och hans medarbetare håller på att skapa en helhet av musik och kultur där det ena ger det andra: välutbildade ungdomar i musik och kultur finner arbete och anledning att stanna kvar på orten; fortbildningar och kurser för både proffs och amatörer ger en explosion av konserter och evenemang av hög klass; nya människor dras till regionen på grund av kultursatsningarna, vilket i sin tur betyder att nya arenor behöver uppföras, o.s.v. o.s.v. Naturligtvis lockar detta också till sig artister och pedagoger av världsklass som kommer för att undervisa och uppträda.

– När ett elitproffslag i ishockey kommer hit förstår alla vad det handlar om. Vi vill uppnå precis samma sak när vi inbjuder proffsmusiker till Vänersborg, säger Håkan.

RÄTT SAK I RÄTT TID

Hur går det till att utveckla musikämnets status på ett sådant sätt att en hel kommun vill ha det som sin största och viktigaste satsning? På något sätt vet Håkan Alfredsson hur visioner blir verklighet.

– Det gäller att vara ute med rätt sak i rätt tid, att vara vältajmad, säger Håkan.

Under alla år i kommunen har han envist drivit en stor mängd projekt, som bidragit till att Vänersborg har blivit en

blomstrande musikkommun.

Varje fredagsmorgon träffas minst ett femtontal av lärarna på Vänersborgs Musikskola för att träna tillsammans i stadens Vattenpalats. Träningsspassen är subventionerade och räknas som friskvård.

Vi möts kring en kopp kaffe i Vattenpalatsets cafeteria och efter bara någon minut sitter jag i glatt samtal med engagerade ledare och lärare. Det märks att de är ett arbetslag som har högt i tak och att en god stämning råder bland kollegorna.

Vi kommer snabbt in på samtal om den mångåriga satsningen man gjort på orkesterklasser och vi talar också om den stora flytten musikskolan snart skall göra till det hus vi just befinner oss i: Musikens hus.

Efter en stund blir man förvånad över att höra hur en kommun med 37 000 invånare vågar sticka ut så till den grad, att man vill utnämna sig till "Sveriges främsta musikkommun", men när man ser raden av satsningar så förstår man varför. Frågan är bara: Hur tänker man i Vänersborg?

Håkan berättar hur han förklarar för politikerna de vinster som hela kommunen gör genom att satsa på musik och kultur. Håkan framför sitt budskap klart

Stark trio. Christer Glännestrand, biträdande enbetschef för musik och ungdom, Gunilla Wretmark, rektor för musikskolan och Håkan Alfredsson, områdeschef kultur och fritid.

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

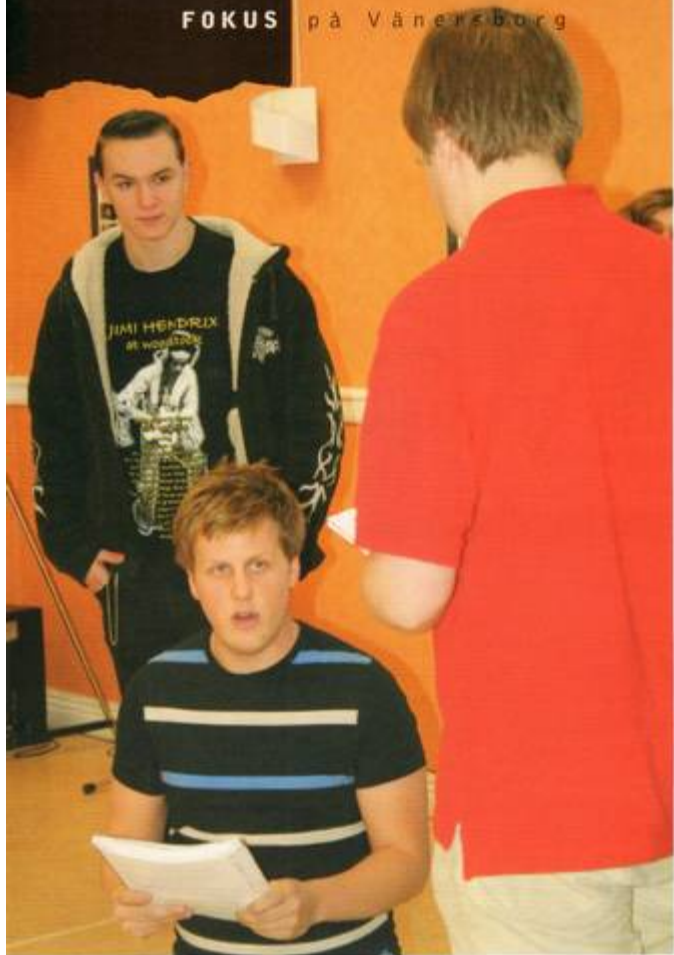
"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

Ovanligt många killar finns på musikallinjen i Vänersborg.

och tydligt. Kanske är det genom denna tydlighet och uppvisandet av genomtänkta bilder av projekten som gör att de kan genomföras.

VISIONER KAN FÅ EGET LIV

Verksamheten i Vänersborg kan naturligtvis inte bara drivas av en person.

– Eldsjälar behöver bli omedelbart bejakade, säger Håkan. Det krävs många eldsjälar och mycket förankring och samarbete med personal, politiker och Vänersborgare.

– Det gäller också att stå fast och arbeta mot målet även när det ser omöjligt ut, säger han.

Håkan citerar Martin Luther King: I have a dream...

Bagatell 1

Från 7 500 kr

En vagn kommer lastad ...

- Med världens mest sålda notställ
- Liten vagn + 12 notställ – 7500 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 18 notställ – 10 000 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 24 notställ – 12 500 kr (exkl. moms)
- Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ

Läs mer på Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

– Jag har en idé om vad jag vill. Är jag tydlig med den, kan visionen få ett eget liv. Det gör inget att jag får vänta. Har jag kommit så här långt, kan jag vänta lite till.

Det känns som om Håkan har all tid i världen att berätta om Vänersborgs satsning, som också skall locka nya kommuninvånare till staden, vilket behövs om det skulle bli svårare tider för till exempel industrin. Ändå förklarar han att han just nu har 26 (!) nya projekt som håller på att utvecklas.

Ett av projekten är en ny 7-9 skola med musikprofil som startar i höst, strax intill musikskolans nya lokaler. Dessutom bygger man redan en stor idrotts- och evenemangsarena. Ytterligare en vision är ett konserthus som man vill bygga ihop med Musikens hus vid Väners strand, en idé som nu är under utveckling.

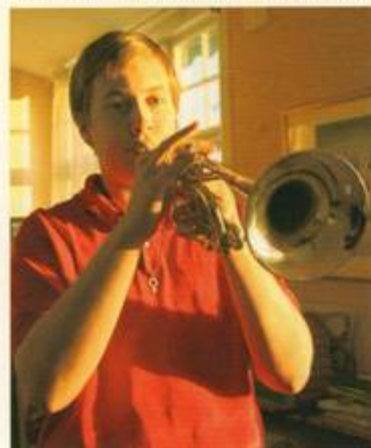
SATSNING ISTÄLLET FÖR NEDSKÄRNING

Alfredssons arbetsmodell för idéutveckling ser ut så här: Vem som helst kan komma med en idé. Idén får liv och konkretiseras. En arbetsgrupp tillsätts. Arbetet påbörjas med att förverkliga idén. När projektet verkligen är igång får gruppen arbeta vidare på egen hand, medan Håkan släpper projektet för att ägna sig åt en ny idé.

Men... hur var det nu Håkan gjorde den där gången 1989, då politikerna sa att han måste skära ner 50 % av sin verksamhet? Då var budgeten drygt två miljoner kronor och personalen bestod av tjugotvå hel- eller deltidsarbetande.

Jo. Han samlade personalen och placerade hälften av dem i ett hörn av rummet medan de övriga fick frågan: Ska vi säga upp dessa, eller ska vi tillsammans arbeta fram en strategi som gör att vi kan fortsätta vårt arbete? Resultatet blev att man lade upp en plan för framtiden som alla kände att de ägde gemensamt.

Planen gick bland annat ut på att alla

På det riksrekryterande gymnasieprogrammet med orkesterinriktning (OMP) går Gustav Melander. Han spelar trumpet och vill bli musiker. Det gör inget att läraren Bo Nilsson bor i Malmö. Det finns utrymme för Gustav att inom skolans ram göra regelbundna resor dit för att få undervisning på sitt huvudinstrument.

– Jag har en idé om vad jag vill. Är jag tydlig med den, kan visionen få ett eget liv, säger Håkan Alfredsson.

lärare skulle få behålla sina arbeten samt att musikskolan skulle ta över musikundervisningen i grundskolan. Håkan gick till politikerna och lade fram sin idé. Han fick dem att satsa två nya miljoner på förslaget. Dessutom fick han råd med att bygga upp ett instrumentförråd för de kommande orkesterklasserna.

Han kunde också anställa ännu fler lärare, vilket behövdes för övertagandet av musikundervisningen. Därefter började Håkan sälja pedagogiska tjänster till alla kommunens skolor och snart blev musikskolan dubbelt så stor som tidigare. I dag består personalstyrkan av 45 fasta tjänster där 60-70 lärare är involverade.

Bara åren 92-93 startades 40 orkesterklasser i kommunen. I Vänersborg var man minst 15 år före sin tid med estetiska läroprocesser i skolundervisningen.

STARKT VARUMÄRKE

– Vi har ingen blåskris här, säger Lars-Åke Hansson, en av lärarna jag möter vid frukostbordet på Vattenpalatsets café.

– Nej, och inte heller har vi någon stråkkris, fyller Janne Gustavsson i, stråk-

– Vi är en stab av lärare som har olika uppgifter. Vi gör allt, från att studera in musikalens musik och sång, till att arbeta med rekvisita, dans och rörelse, kostymer och annat sceniskt arbete, säger sängpedagog Inger Zandén som berättar om ett musikprojekt vid estetiska programmet.

- Musikskolan kommer att försöka bli ännu bättre på att nå de nya etniska grupperna av elever som kommunen har, säger Gunilla Wretemark.

lärare och friskvårdsombud i Musikskolan.

Vi diskuterar också tillsammans med lärarna Eva Kull, Anna Bornander och Jörgen Andréasson det val man gjort genom att fortsätta kalla sig musikskola.

- Här i Vänersborg har musikskolan så starkt varumärke att det inte behövs en namnändring, även om det finns fler konstformer representerade i verksamheten, säger Eva.

Man är också överens om att man värnar om ett traditionellt musicerande. Kanske är detta en ny och spännande trend. I Vänersborg har man bäddat för ett stort intresse som gynnar orkesterinstrumenten. Det har blivit inne med ensemblemusik.

TRION SOM HAR ALLT

Gunilla Wretemark är rektor för Musikskolan och Christer Glännestrand är biträdande enhetschef för musik och ungdom. Tillsammans med Håkan Alfredsson bildar de i stort sett en heltäckande trio för Vänersborgs verksamheter som rör den unga generationens fritids- och kulturbehov.

- Vi har ett stort upptagningsområde, påpekar Ulrich Kaatz, projektledare vid Musikakademien. Eleverna kommer från både Dalsland, Göteborgsområdet och Lilla Edet, men vårt orkestermusikerprogram vänder sig också till elever från hela Sverige.

När de unga i kommunen fått frågan vad de förväntar sig skall erbjudas dem svarar de, att man först och främst vill ha: Aktiviteter, sedan mötesplatser, kommunikation och inflytande. Utifrån dessa behov lägger Håkan, Gunilla och Christer upp sitt utbud för verksamheterna. Eftersom alla tre sitter på musikskolan och har sina rum bredvid varandra kan de när som helst bolla idéer eller stämma av tillsammans.

- Jag arbetar med det som faller emellan skolan och den etablerade fritidsverksamheten men som ändå behövs, säger Christer Glännestrand. Det kan vara allt från demokrati och inflytande, trygghet och säkerhet och ungdomscoachning, till skolutveckling eller estetiska läroprocesser.

Christer ger också exempel på en av deras populära ungdomsverksamheter som heter Kulturfönstret, en mötesplats för ung kultur av alla sorter. Den verksamheten har hämtat inspiration från Lava i Stockholm.

När det gäller samarbete med grundskolan i estetiska läroprocesser säger Christer, att det är mycket lättare att samarbeta med skolorna för de lägre åldrarna. De söker själva kontakt. När det gäller årskurs 7-9 är det däremot inte så självklart. Där får man kanske "säga sig in".

LÄRARNAS TRIVS PÅ MUSIKSKOLAN

Gunilla Wretemark har en stor musikskola att leda. Eleverna finns utspridda på tre större platser: Vänersborg, Vargön och Sundal. Som på många andra platser flyttar även nya svenskar till kommunen från jordens alla hörn.

- Musikskolan kommer att försöka bli ännu bättre på att nå de nya etniska grupperna av elever som kommunen har, säger hon. Det känns viktigt att så många som möjligt kan hitta en plats i vår verksamhet. Ett viktigt kapital i en expanderande verksamhet är lärarkåren, slår Gunilla fast.

- Vi behöver sällan rekrytera nya lärare, alla är kvar, säger hon.

Hon tänker också på personalens arbetsförhållanden och stora reseavstånd.

- Trots att skolorna är så utspridda verkar det inte ha så stor betydelse att lärarna får resa mycket när de ska undervisa, säger hon. Det märks att lärarna trivs med sina arbetsuppgifter.

INSPIRATION OCH FORTBILDNING FÖR ALLA

Ingen ska glömmas bort på kulturområdet i Vänersborg kommun. På grund av alla konsertevenemang, festivaler, konferenser och musikerverckor byggs tre nya scener för utomhuskonserter. Där är det också tänkt att den "vanlige" Vänersborgaren ständigt skall få ta del av kulturutbudet i form av musik, sång, dans, teater, dikt, med mera, även under sommarhalvåret. Man satsar också på pedagogiska caféer och seminarier.

- Ja, det är fråga om att satsa så att till

och med svärmor blir nöjd, skrattar Håkan Alfredsson.

Jag inser att det skulle behövas skrivas en stor tjock bok (eller möjligen två) för att beskriva alla projekt och idéer som Håkan Alfredsson drivit igenom i Vänersborg, så jag slår igen anteckningsboken och avrundar med att fundera över vad som verkar ha varit roligast med hans projekt och visioner. Är det vägen eller målet som är hans största drivfjäder?

Återigen hör jag honom betona vikten av långsiktighet och envetenhet, och att "aldrig arbeta MOT något, men däremot lägga all kraft på att arbeta FÖR något, tillsammans med andra"

Men, hur var det? Började inte allsammans med en kris?

Charina Widmark
Musik & Kulturkonsult

Vänersborg har en heltäckande modell

Alla i den växande generationen i kommunen har en chans att utvecklas inom musikens område. Är man riktigt intresserad, finns det många möjligheter på vägen som här presenteras. Kanske slutar det med att man söker till Musikhögskolan. Detta erbjuds i musikens Vänersborg:

- * Kulturförskola.
- * Alla elever i kommunen går i orkesterklass minst ett år, oftast två, sedan 1989.
- * Musikskolans hela utbud.
- * Ny högstadieskola med estetisk profil som startar hösten 2010.
- * Birger Sjöbergsgymnasiet, som numera har estetiskt program i musik, naturvetenskapligt program med estetisk inriktning samt det riksrekryterande orkesterprogrammet OMP.
- * Musikakademi Vänersborg vid Högskolecentrum, med kursprogram för musikstudierande, musikpedagoger m.m.
- * Pre College, en eftergymnasial högskoleförberedande utbildning som går parallellt med OMP.
- * Aurora Chamber Music, en delvis privat satsning som i samverkan med Musikakademi Vänersborg arrangerar flera kursveckor per år för nordiska stråkpädagoger, övriga elever på olika nivåer samt för studenter på nordiska musikhögskolorna. Dessutom kopplas dessa till en årlig sommar-musikfestival i Trollhättan och Vänersborg.
- * Polstjärnepriset som delas ut varje år av Vänersborgs kommun tillsammans med Odin fonder. Det vänder sig till unga orkestermusiker i åldern 15-19 år.
- * Tonspråkskonferens och fortbildning i samarbete med Rikskonserter, Stim och Musik i väst.
- * Alla de ovanstående satsningarna inramas av ett stort antal konserter och festivaler.

Mangaka - Kirunas första mangatidning

Hakvannan mil från Kiruna centrum ligger Ishotellet i Jukkasjärvi, ett populärt rese-mål - inte minst för japaner. Nu har den japanska serietecknartraditionen slagit sig in i kulturskolan där eleverna producerat en helt egen mangatidning.

Det färggranna omslaget ger ett proffsigit intryck och när man går igenom tidningen märks det att bild- och formelementerna på Kulturskolan i Kiruna lagt ned mycket energi på att göra allt rätt.

Precis som en äkta japansk mangatidning läser man den bakifrån. Flera av de 13 serierna, där de flesta fått en sida var i utrymme, är också ritade så att man läser dem från höger till vänster.

- Jag drog igång mangakurser och så småningom blev vi ett litet gäng som höll på. Vi började diskutera en tidning, det är ju serier vi tecknar, och så startade projektet, berättar Susanne Hjærtström, bild- och form lärare på kulturskolan.

Eleverna satte igång med liv och lust och ställde gärna upp på helger för att hinna få tidningen färdig i tid.

- De var vilda och galna, vi hade jätteroligt.

Trots det idoga arbetet höll inte den första deadline man satt. Tanken var att tidningen skulle ges ut förra våren, nu blev det istället ett stort releaseparty under hösten.

- Ett party med karaoke och estetelever från gymnasiet som sjöng. Vi hade också dukat upp i cafeterian så att folk kunde sitta och rita medan de tog en kopp kaffe och titta på originalillustrationerna.

Alla tecknarna presenterar sig och sin serie i inledningen av tidningen, där det också finns en instruktion i hur man läser en manga på japanskt vis. En före detta elev på kulturskolan, med stort intresse för manga, bjöds också in som gästtecknare.

Tidningen trycktes upp i 500 exemplar och eleverna fick själva se till att ordna finansieringen av trycket, vilket löste sig med pengar från Ung Idé, en pott på 500 000 kronor som Kiruna kommun avsatt för att ungdomar snabbt ska kunna få stöd för att förverkliga en idé inom framförallt kulturområdet.

När tidningen väl var tryckt och färdig fanns det förstås ett gäng stolta kulturskoleelever.

- Ja, det var en nästan svindlande känsla, säger Susanne Hjærtström. Samtidigt gick funderingarna "jag borde ha gjort...", "jag skull ha..." istället för att låta det sjunka in och vara stolta över produkten.

Billy Ray och Rose

Kanske kan det bli en uppföljare till Kirunas första mangatidning, om det finns pengar. Men på kulturskolan finns också planer på en tecknad film.

- Ett mål som jag tror att vi når.

Text: Nils Ågren

N NILSSON FIOLOGYGARE AB

Etabl. 1888

ALLT INOM STRÅKINSTRUMENT

Stort urval av

INSTRUMENT OCH STRÅKAR

ETUIER, STRÅNGAR, AXELSTÖD, HARTS m.m. REPARATIONER

Webbshop via vår hemsida www.fioler.se

Erikslövsvägen 62
216 18 Limhamn/Malmö

Tel 040-15 98 03
Fax 040-15 97 47

E-post: info@fioler.se
Hemsida: www.fioler.se

Medlem av: International • Society of Violin and Bow Makers • Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e.V. • Sveriges Violinbyggarmästare

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrumentet för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör så som stråkar, strängar, stöd, hartsch, etuier etc.

Vi skickar alltid fraktfritt över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver.

Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!

Mattias Sandlund

GERINGSGATAN 2 - NORRBJÄRDEN
TEL: 0911-20 94 71 • 070-300 00 10
INFO@DINFIOL.SE • WWW.DINFIOL.SE

Smockan
besöker...

Västmanlands län

Västmanlands län är ett av de mindre länen i Sverige och är ett hopplock av landskap. Förutom landskapet Västmanland ingår delar av Uppland, Södermanland, Närke, Dalarna och Gästrikland i länet. 10 kommuner ingår sedan Heby kommun flyttat över till Uppsala län 2007 och Västerås är residensstad. Sedan tidigare

landshövdingen Mats Svegfors blivit VD för Sveriges Radio AB är från februari 2009 Håkan Eriksson utsedd till t.f. landshövding. Västerås kommun har flest invånare och Sala kommun har störst areal. I länet finns omkring 850 sjöar där Mälaren och Hjälmarren är de två största. Surhammar kommun saknar musik/kulturskola.

Musikskolan

Fagersta Kulturskola – omistlig i kommunens kulturliv

Kulturskolans dag på Hembygdsgården.

Fagersta musikskola ombildades till kulturskola 1994. Syftet var bl.a. att kunna erbjuda obligatorisk undervisning i kulturämnen dans, musik och drama. Fortfarande finns detta uppdrag kvar och är för många elever det första mötet med kulturen i praktiken. En bra början för

många av våra blivande elever.

I kommunens tre F-6 skolor så är det blåsklass i en skola, stråk i den andra och gitarrklass i den tredje. Dansundervisning får däremot alla förstaklassare ta del av. Sammanlagt når vi på detta sätt drygt 200 elever. I den frivilliga undervisningen kan vi erbjuda ca 26 olika ämnen och vi möter knappt 300 elever varje vecka.

Under senare år har vi strävat efter att nå våra förskolebarn med passande verksamheter. Mycket av vår konsertverksamhet vänder sig till våra yngre barn, med olika former av "pröva på" och demokonsert.

Sedan några år tillbaka är Fagersta kulturskola med och ansvarar för Kulturnatten och Nationaldagen. För oss är dessa viktiga evenemang där våra orkestrar, ensembler och solister får tillfälle att möta en större publik. Tillsammans med Västans kyrka och deras olika körer genomför vi ett mycket uppskattat Luciafirande. Glädjande är att allt fler fagerstabor börjar hitta till dessa årligen återkommande begivenheter och att våra arrangemang blir ett omistligt inslag i kommunens kulturliv.

Repetition med musikalen Lätbåten.

En av förra årets största evenemang var att vi tillsammans med Skinnskattebergs Kulturskola gjorde en musik. Detta resulterade i totalt sex föreställningar, tre i Skinnskatteberg och lika många i Fagersta. Fyra av föreställningarna vände sig till skolbarn och två var offentliga.

Totalt såg knappt 1 000 personer de olika föreställningarna.

För oss som räknas till de små kommunerna i vårt land, är det viktigt att ha goda grannar och att utveckla dessa kontakter. Till våren fortsätter vi därför vårt samarbete med Skinnskattebergs och Norbergs kulturskolor. Tillsammans gör vi demonstrationsföreställningen "Hemliga väskan", där alla lärare får tillfälle att medverka. Föreställningarna vänder sig till förskolan t.o.m. år fyra. Det är detta som är vår utmaning, att låta allt fler barn få upptäcka hemligheten med att gå i musik och kulturskolor.

Som rektor för kulturskolan har jag förmånen att vara med i Barnkulturgruppens arbete. Vi ser till att alla försäkr- och grundskoleelever får del av ett professionellt utbud av konserter, teater, författarbesök och dansföreställningar.

Efter många års diskuterande kan det snart finnas ett Kulturhus i Fagersta. Vi hoppas att detta skall leda till att barn och ungdomars kultur skall få en framskjuten plats och att Kulturskolan får spela en aktiv roll för att nå dessa mål.

Lennart Wårdh, kulturskolechef

Bagatell 9

"Stage"

Orkester/ körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i alu-minium för scenbyggeri med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Arboga Musik- och Dansskola – samspel i fokus

Arboga - plats för inspiration! Ända sedan stenåldern har Arboga varit bebott. På 1200-talet bosatte sig Franciskanermunkarna här, och under 1500-talet bodde Gustav Vasa här. Musik- och Dansskolan är inte riktigt så gammal, även om den är en av landets äldsta. Vi firade 60-årsjubileum 2005.

Idag har vi 386 ämneskurselever, 250 danslever, 136 kompanjelever år 2 samt 150 kompanjondanslever i förskolan.

Vi tycker att det är oerhört viktigt att synas utåt. Under 2008 hade vi i genomsnitt ett framträdande var fjärde dag. Julmusikcafé, elevaftnar, orkesterkonserter, körkonserter och dansshower är några exempel. Varje vår har vi konsert med alla barn i kompanjonklasserna, och varje termin har vi också dansshow. Det brukar bli tre dansshower för att alla som vill ska ha möjlighet att se den.

Skolans inriktningsmål är att alla barn och ungdomar i Arboga ska ha möjlighet att delta i musik- och dansundervisning, undervisningen ska hålla hög kvalitet, vi ska vara en effektiv arbetande

musik- och dansskola som också ser till att få en musikalisk mångfald och stor bredd i verksamheten, samt att vi ska tillvarata elevens behov och ambitioner.

Vi satsar mycket på ensembler, orkestrar och körer. De flesta elever tycker att det är roligt och inspirerande att spela tillsammans. I en kommun med ca 13 400 invånare är vi stolta över att ha tre körer, åtta ensembler och nio orkestrar på Musikskolan.

2008 började våra danslärare med dans för förskolebarn. Succé! Fantastiskt roligt att ha elever från sex års ålder upp t.o.m. gymnasieålder här på Musik- och Dansskolan. I år 2 får de kompanjonundervisning i musik. Det ger barnen möjlighet att få upptäcka glädjen i musik och väcka intresset för sång och instrumentalspel samt att genomföra detta genom sång, rörelse, rytmspel och dans.

Musikskolan får ett fantastiskt bra stöd av vår föräldraförening, Ungdomsmusikens Vänner. Tack vare deras ekonomiska hjälp kan de elever som vill åka på musikkurser. Inte minst står de för arrangemanget av många tillställningar

Tomtar från böstterminens dansshow.

Lunchkonsert på Nytorget med Blåsningen.

samt bidrar med kaffe, bullar och glada tillrop. Vi är oerhört tacksamma att vi har en så väl fungerande föräldraförening.

Arboga Musik- och Dansskolas övergripande framtidsmål är att kvalitetssäkra och bibehålla det höga intresset för musik och dans.

Henrik Fallberg, tf musikledare

Julkonsert i Kolbäcks kyrka.

Hallstahammars Musikskola – med individuella utvecklingsplaner

Hallstahammars Musikskola är i grunden en traditionell musikskola som erbjuder undervisning på de flesta instrument. Planer på att utveckla en kulturskola har funnits i kommunen under mer än tio års tid. Begränsade resurser har dock gjort att arbetet mot kulturskola har avbrutits vid minst två tillfällen.

Lärreresurser i den frivilliga instrumentalundervisningen motsvarar fyra heltidstjänster och fördelas på sju lärare som undervisar ca 240 elever. Därutöver säljer vi tjänster i form av musikundervisning i klass till olika grundskolor i kommunen motsvarande ca 75 % av heltid. Instrumentalundervisningen för de yngre eleverna är ofta förlagd till den eg-

na skolan och insprängd i skoldagen. De lite äldre eleverna kommer till våra egna centralt belägna lokaler på eftermiddagstid.

Hallstahammars Musikskola arbetar fr.o.m. detta läsår med individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Vi bedriver en omfattande konsertverksamhet med bl.a. musikcaféer och större konserter i samband med terminsslut. De regelbundna framträdandena på kommunens äldreboenden är högt uppskattade av såväl elever som de boende.

Efter den kraftiga nedskärningen som drabbade Musikskolan 2002 vänder sig vår verksamhet i första hand till elever i grundskolans år 2-9, gymnasieelever er-

bjuds undervisning endast i mån av plats. Detta är en bidragande orsak till vi inte längre någon ungdomsorkester utan ensembleverksamheten består av mindre grupper med olika instrumentkonstellationer samt barnkörer. I samarbete med en av kommunens grundskolor bedriver vi sedan många år mycket uppskattad verksamhet i form av klass- och skolorkester.

Utöver musiklärartjänsterna har vi sedan förra läsåret en dramapedagog knuten till oss på halvtid. Dramapedagogens verksamhet är riktad mot grundskolan där olika projekt genomförs som en del av den ordinarie undervisningen.

Dramaverksamheten har öppnat för nya samarbeten med grundskolan och senare denna vår kommer det bl.a. att utnyttas i ett projekt där vi med musik och teater beskriver livet kring Strömsholms Kanal såsom det kunde se ut kring förra sekelskiftet. Samarbetetspartner i detta projekt är också Hammarteatern, Hallstahammars livaktiga amatörteaterförening som bedriver teatergrupper för barn och vuxna under ledning av två anställda pedagoger såväl som frivilliga ledare.

Framöver hoppas vi kunna samarbeta mer med olika parter, ett sätt att utveckla verksamheten i ekonomiskt kärva tider. Vi har bl.a. provat på att tillsammans med fritidsgården bedriva rockverksamhet för ungdomar som inte går i Musikskolan och det är en samarbetsform som vi gärna vill jobba vidare med.

Håkan Johansson, musikledare

Tidig septembervall i Skinnskattebergs kulturbus "Korpen".

Skinnskattebergs Kulturskola – länets minsta kommun med nyaste kulturhuset

Skinnskatteberg har stolta traditioner som kulturkommun; körstämma, elektronmusikfestival, barnkörstämma, folkhögskola med musik- och teaterlinje och det fantastiska Galleri Astley - se där, några viktiga ingredienser i kommunens kulturliv.

Och så då Kulturskolan - mitt i byn. I ett eget multikulturhus där frivillig undervisning samsas med grundskolans

skapande ämnen, och där bio, digitalopera, teater, kulturcaféer och dansföreställningar för både elever och allmänhet ger en extra dimension och krydda åt begreppet "Ett kulturliv för alla". Innebörden i det begreppet manifesteras av ett nära samarbete med i första hand länsinstitutionen Västmanlandsmusiken och i andra hand lokala, regionala och nationella samarbetspartner.

Kulturskolan har alltså ett eget modernt hus som invigdes i maj 2006 med pompa och ståt. Här finns vi med de frivilliga inslagen som stråkinstrument från 5 års ålder och vidare uppåt i åldrarna med musik, teater och bild.

I grundskolan arbetar vi efter en kulturplan med stråkklass i tvåan, blåsklass i trean, gitarrklass i femman och teater och drama med film/video högre upp i åldrarna. Vi gör projekt tillsammans med grundskolan och de närliggande kommunerna Fagersta och Norberg med vilka vi också samarbetar för att kunna skapa heltidstjänster på våra små skolor.

Sedan vi flyttade in i vårt nya kulturhus, Korpen, har våra elever också tillgång till en stor flexibel arena med 150 sittplatser, ett tinnitssäkrat ljudsystem, en specialdesignad scenlösning med dubbla gardinskenor och teaterljus förstås. Där finns också bioduken som bekvämt rullas upp och ned med fjärrkon-

Klassorkesterns tubaist klämmer i för kung och fosterland!

Foto: Hans Jonsson

Kulturhuset "Korpen" som skepp!

Fotograf på båda bilderna: Mats Källstig

troller, precis som mörkläggnings- och akustikgardinerna.

Läktaren är av teleskopmodell vilket innebär att vi kan köra undan den och på fem minuter förvandla den stora lokalen till två mindre lokaler med möjlighet att t.ex. repetera teater på den ena halvan och ha en sittande konferens, dansa eller praktisera yoga på den andra halvan.

I mars bjuder vi på 18 evenemang i huset och än har vi nog inte upptäckt alla möjligheter och vi hoppas att huset aldrig ska bli klart i så motto att det stagnerar - kulturskolan och kulturhuset Korpen måste ständigt följa med i samhällets utveckling.

Staffan Bergman, kulturchef

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande - med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

Brasspedagogiskt seminarium 29 juni - 4 juli 2009 i Karlskrona

Välkommen till en spännande vecka där undervisnings- och utvecklingsfrågor står i centrum. Samtidigt har du möjlighet att lyssna på mästarklasser, seminarier och de konserter som tillhör Brass-Akademins spelkurser. Du som vill kan också spela ensemble under veckan. Mer detaljerad information om föreläsare och kursinnehåll kommer framöver att vara tillgänglig på www.bibacademy.com.

I år kommer **Ingemar Roos**, professor i trombon vid Norges Musikhögskola i Oslo och lärare i trombon vid Högskolan för scen och musik i Göteborg samt alternerande stämledare i Göteborgs Symfoniorkester, på besök och håller föreläsningar, workshops och clinics med inriktning på brasspedagogiska frågor. Samvaron präglas av lusten att bygga nätverk, möjligheten att hämta inspiration från internationella artister och inbjudna föreläsare och suget efter givande möten med kollegor. Föreläsare och samtalsledare för de pedagogiska seminarierna är **Maria Becker Gruvstedt**, Musikhögskolan i Malmö och **Annmari Wangin**, Musikhögskolan Ingensund.

Plats: Chapmanskolan i Karlskrona. **Kurser:** Betalande seminariedeltagare eller fristående universitetskurs vid Musikhögskolan i Malmö. **Avgift för bet. deltagare:** 2.400 kr. **Sista anm.datum:** 15 maj. För er som väljer universitetskursen ska anmälan göras till Musikhögskolan i Malmö (www.mhm.lu.se) senast den 15 april. **Boende:** Vi ordnar med hotell för de som vill, det finns också ett vandrarhem i kvarteret bredvid Chapmanskolan, 0455-100 20. Vill du titta in en eller flera dagar går det bra. Dagsavgiften är 500 kr. Anmälan görs i förväg. **Frågor & anmälan:** Annmari Wangin, 0708-60 55 79, annmari.wangin@telia.com, Maria Becker Gruvstedt, 040-860 50, maria.becker-gruvstedt@mhm.lu.se.

MUSIK i BLEKINGE

Västerås Kulturskola – skolan med bredd

Västerås Kulturskola ligger i Växhuset, mitt i centrala Västerås. I den stora vackra byggnaden från 1919 håller hela 17 organisationer till och här är det alltid liv och rörelse - dag som kväll.

Läsåret 2005-06 firade Västerås Kulturskola 60 år. 1992 tog den ursprungliga musikskolan steget till att bli kulturskola. Med våra 64 lärare och drygt 3 000 elever är det alltid något på gång.

Vårt mål är att erbjuda något för alla ungdomar och i vårt kursprogram kan man se att vi har stor bredd bland våra ämnen. Fortfarande är musik det största ämnesområdet där vi har de traditionella instrumenten, samtidigt som vi kan erbjuda mer ovanliga som t.ex. sitar och tablas.

Bild, teater och dans är andra ämneskategorier och vi arbetar hela tiden för att utveckla vårt utbud. För de elever som tänker sig en framtid inom musik, dans eller teater finns fördjupningslinjerna på skolan. Utbildningarna ger goda kunskaper och förutsättningar för vidare yrkesstudier inom respektive ämne. Här erbjuds eleverna förutom lektionerna också många möjligheter att uppträda och öva sina färdigheter inför publik i både stora och små sammanhang.

Musiklinjen har två olika inriktningar; afroamerikansk och konstmusikalisk och

omfattar tre läsår.

Balletelevskolan erbjuder barn och ungdomar en yrkesinriktad dansträning parallellt med grundskolan/gymnasieskolan. Här kan man börja redan som sjuåring och antal lektionstillfällen och ämnen ökar för varje år. De danser som ingår är balett, tåskola, modern dans och jazzdans.

2007 startade vår första grupp på teaterlinjen. Möjlighet finns att välja inriktning skådespeleri eller regi. Linjen är treårig och eleverna är välkomna från det år man fyller 15. Antagning till samtliga fördjupningslinjer sker efter godkänt antagningsprov.

Vi arbetar ämnesöverskridande och tror på att samverka i olika projekt. Det ger en mer spännande och utmanande lärsituation för våra elever. Som ett exempel kan nämnas musikalen West Side Story som håller på att repas in med både dans-, teater-, musikal- och musikelever.

Från och med hösten 2008 kan vi även stolt erbjuda ett ökat kursutbud för barn och unga med särskilda behov eller funktionsnedsättningar. Vårt arbetslag Växkraft erbjuder stimulerande verksamheter inom bild, musik och dans och både lärarna och ungdomarna ser fram emot dessa lektioner.

En avdelning i Kulturskolan är Väs-

Dansare på Västerås kulturskola.

terås Kulturcentrum som utgörs av stadens kultursekreterare. Kärnan i Västerås kulturcentrums verksamhet är att utveckla kulturlivet i Västerås genom samordning, arrangemang och fortbildning.

Vi riktar oss både till barn, unga, vuxna och äldre genom film, konst, dans, teater, musik och workshops. En del av verksamheten är fortbildning av personal som möter barn, unga och äldre. För Västerås kulturcentrum är skolor, förskolor, äldreboenden, mötesplatser och inte minst övriga kulturinstitutioner, viktiga samarbetspartners.

Vi är också delaktiga i planeringen av större allmänna arrangemang. Nu till sommaren är det t.ex. Västerås Mälarveckor Festival som vi arbetar med. Kulturcentrum har även i uppdrag att administrera Regeringens satsning "Skapande skola".

Jenny Larsson, marknadsförare

I Köping bygger man om Folkets Park till Musikskola

Musikskolan i Köping vänder sig till elever från förskoleklass till gymnasium. Vi har suzukiundervisning på fiol, cello, flöjt och piano för de allra minsta, och på gymnasiet erbjuder vi instrument- och sångkurser som individuellt val och på estetiska programmet.

Musikskolan befinner sig i en spännande utvecklingsfas med nya arbetsformer och samarbetsprojekt, men framförallt ser vi fram emot att få flytta in i andra lokaler under det kommande året. Glädjande nog har man beslutat sig för att bygga om Köpings Folkets Park till musikskola med undervisnings- och öv-

ningsrum, elevutrymmen och cafeteria samt tillhörande lokaler för orkester- och körrepetitioner.

Dessutom bygger man om en mindre konsertlokal, vilket kommer att leda till nya möjligheter att utveckla verksamheten både ur pedagogiskt perspektiv och med tanke på gemensamma aktiviteter med kulturlivet i övrigt.

Arbetet med kör, orkester och ensemble är ett uttalat mål för verksamheten och vi strävar efter att hitta möjligheter för våra elever att spela tillsammans i skilda konstellationer. Skolorkestrar, musikteaterprojekt och den årliga konserten

med alla kommunens elever i årskurs 2 är exempel på evenemang som kompletterar det ordinarie ensemblespelet.

Under senare år har vi etablerat ett samarbete med grundskolans musikprofil som skall leda fram till en förtrogenhet med orkesterinstrumenten, vilket bygger på att man både på mellan- och högstadiet får delta i en instrumentverkstad och provspela flertalet instrument från både blås- och stråkektionerna. Förhoppningsvis bidrar detta till att vi även på sikt kan uppfylla skolans mål och bibehålla en instrumental bredd.

Michael Forsberg, rektor

Nära samarbete i Norberg

Norberg, beläget i norra Västmanland, är en av länets minsta kommuner. Kulturskolan arbetar för närvarande med att bredda det kulturella utbudet så att möjlighet ska finnas för eleverna att välja även dans och bild, förutom musiklektioner, instrumental-, sång- och teaterundervisning som nu erbjuds. De ämnen som för närvarande är mest eftertraktade är stråk-, klaviaturinstrument, gitarr och sång.

Vi undervisar barn/elever från 4 års ålder till elever i gymnasieskolan. I mån av plats finns möjligheter även för vuxna att gå hos oss. De elever på gymnasiet som valt estetisk linje eller har musik som individuellt val får delar av sin undervis-

ning hos oss på kulturskolan och får därmed tillgodoräkna sig dessa poäng i betyget. Vi har idag 340 elever inskrivna hos oss plus klassorkesterverksamhet viss körverksamhet och kompanjonlärarskap.

Kulturskolan har ett nära samarbete med grundskolorna i kommunen. I den lokala skolplanen står bl.a. att kulturskolan ska vara ett redskap för Norbergs grundskolor att nå uppsatta mål och att bidra till att utveckla kulturverksamheten i skolan.

En del av samarbete kulturskola och grundskola (skolor 7-9) utmynnar varje år i en musikal där man framför ett antal föreställningar för mellanstadiet elever,

politiker och offentliga föreställningar. Utöver detta deltar våra elever i ett antal konserter och övriga föreställningar på olika platser i kommunen.

Trots det ekonomiska läget i kommunen upplever jag att det finns en positiv inställning och ett stort engagemang bland skolans elever, personal, målsmän och politiker för kulturskolans verksamhet.

Lars-Olov Vikholm, kulturskolechef

MUSIKINSTRUMENT - NOTTAVLOR - NOTER
till skolor och privatpersoner

Skolornas Musikvaruhus Sareco AB

Sareco

www.sareco.se Etablerad 1958 Tel 026-61 74 60

Nära 500 dansare på

STREETSTAR

Rafflande battles i hiphop, popping, locking, new style och house dance. Spektakulära crew och poprock-battles och tävlingen Breaking Masters. Dessutom Juste Debout Scandinavia - en uttagning till en av världens största streetdancetävlingar, Juste Debout i Paris. Solnahallen fylldes av dans sista helgen i januari.

- Vi försöker först och främst samla Skandinavians bästa dansare i Breaking Masters och många har hört talas om det här och tar sig hit på egen hand för att ställa upp i tävlingen. Intresset har ökat från alla håll och det är kul att se hur utvecklingen har gått, säger arrangören och initiativtagaren Martin Ferretti.

Från början var tanken att skapa en scen, ett forum, för svenska dansare men efterhand har det svällt till att omfatta hela Skandinavien och nu når man ut även till dansare i övriga Europa.

- Det har gjort att nivån på de svenska dansarna har höjts rejält, de har något att träna inför och se fram emot.

Martin Ferretti är i grund och botten dansare, som hållit på med street dance i närmare 20 år. Han har också jobbat länge som koreograf och har många ungdomsarrangemang bakom sig, som han kopplat ihop med sin dansbakgrund.

Streetstar arrangerades i januari för

fjärde året i rad, med hjälp av bland andra Solna Kulturskola.

- Vi hade dansklasser och work shops ute hos dem. Det här sker delvis med stöd från Solna stad och vi har försökt få med alla instanser i Solna för att skapa en dansmånad. Vi är bland annat ute i skolan och på Astrid Lindgrens sjukhus med dansaktiviteter.

FÖRÄNDRA VÄRLDEN MED DANS

Anna-Linda Järrendal är danslärare på Solna Kulturskola och studerar samtidigt på Danshögskolan. Årets upplaga av Streetstarfestivalen var hennes första.

- Jag var med som representant för kulturskolan, vi hade fyra streetgrupper och ett par mindre barngrupper. Jag tycker att det är jättebra med street dance för att locka ungdomar till dans och jag såg Streetstarfestivalen som en inspiration. Det var kul att se den otroliga dansglädjen som finns, där både barn och vuxna kan vara med, säger Anna-Linda Järrendal, som bland annat utbildat sig i jazzdansteknik i New York.

Hon läser också en kurs på Danslärarutbildningen i Piteå med den intressanta rubriken "Att förändra världen med dans".

- Vi jobbar främst mot högstadiet med dans som ett ämne man kan väva in i andra ämnen för att öka motivationen. Vi håller presentationer för lärarna om varför dans är bra och hur man kan integrera dansen i andra ämnen. Dans är bra på så många sätt, det gäller att våga hålla i varandra och våga se varandra i ögonen. Vi tror att eleverna kan bli stärkta av dans i skolan och lära känna sin egen kropp. Många är tyvärr väldigt inaktiva i högstadiet.

Anna-Linda Järrendal säger att hon gärna är med på fler Streetstarfestivaler, och förhoppningsvis blir det en ny upplaga nästa år.

- Man kör nästan slut på sig själv en sådan här gång men man får samtidigt tillbaka massor av energi, berättar Martin Ferretti. Oavsett dansform så är det bra stämning och bra känsla under festivalen. Det är nästan otroligt att så många ungdomar samlas under samma tak under så lång tid med så positiv stämning - dessutom förekommer varken droger eller alkohol.

Text: Nils Ågren
Foto: Anders Grönlund

Selma Music

Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

Instrument	Hyra/mån från	
klarinet	95:-	- Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
tvärflöjt	95:-	- Obegränsad hyrestid utan köptvång
trumpet	95:-	- Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra - Obs! oavsett hyrestidens längd.
trombone	95:-	
altsax	175:-	
tenorsax	175:-	

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60
e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

www.noter.eu

Halvvägs med Q2

SMoKs kvalitetsprojekt Q2 har snart kommit halvvägs och projektledaren Klas Wounsch sammanfattar läget så här långt. Samtidigt startas ett pilotprojekt inom Våga Visa.

Kvalitetsprojektet består av tre delprojekt med lite olika inriktning. Som en direkt fortsättning på förra årets projekt har Q2 en fördjupningsdel vars viktigaste del är en seminariereserie för kulturskolechefer. Utgångspunkten för detta är den så kallade Hörnstensmodellen.

Hörnstensmodellen består av värderingar, arbetssätt och verktyg och är avsedd att användas som en integrerad del av ledningssystemet i en organisation. SMoK har engagerat professor Bengt Klefsjö, en av de ledande auktoriteterna inom området, som seminarieledare och fem seminarier är inplanerade.

Förutom att deltagarna får en gedigen kompetensutveckling är avsikten också att producera ett material, en verktygslåga, som kan användas av de SMoK-medlemmar som vill arbeta med att utveckla kvaliteten i sin organisation, oavsett om man varit med i projektet eller inte.

VÅGA VISA

Våga Visa är en metod för uppföljning av skolverksamhet som ägs av kommunerna Nacka, Värmdö, Upplands Väsby, Salem och Ekerö. Under ett antal år har metoden används inom övriga skolför-

mer i kommunerna, men från 2009 kommer den att användas även inom kulturskoleområdet. Förutom dessa kommuner har Stockholm och Norrtälje anmält intresse att delta.

SMoK medverkar som experter på musik- och kulturskola och har deltagit i utvecklandet av en metodbok för observationer av verksamheterna. Metoden består ursprungligen av självvärdering, kundundersökningar och observationer. Inom kulturskolan startar man i år endast med observationer.

Ett pilotprojekt genomförs under våren och SMoK deltar dels i utbildningen av observatörer, och dels direkt i observationerna. De flesta observatörerna är själva lärare i de deltagande kommunerna och kommer att få en kortare utbildning för detta.

En av deltagarna är Ella-Kari Norberg, rektor på kulturskolan i Salem.

– Vi är med i ett testprojekt så att vi blir observerade av de nyutbildade observatörerna. Dessutom ska jag och en lärare till ut och observera på annat håll, berättar Ella-Kari.

Observatörerna är på plats under en vecka för att hinna vara hos alla lärare, och även se någon konsert eller före-

Ella-Kari Norberg, rektor på kulturskolan i Salem, ser fram mot pilotprojektet Våga Visa.

ställning eftersom det är en så viktig del av verksamheten.

– Salems skola ingår redan i Våga Visa och fått ut mycket positivt av sådana här observationer, men vi har tidigare inte haft någon motsvarighet inom musik- och kulturskolan. Jag tror att det behövs, speciellt när många kommuner numera har flera aktörer inom detta område. Vi hoppas på att kunna få konstruktiv kritik så att vi kan bli bättre.

HÄRDA MÅTT

Många kommuner är intresserade av att kunna jämföra sina verksamheter med andra kommuner. En arbetsgrupp bestående av Håkan Sandh, Ulrika Jörgensdotter och Klas Wounsch arbetar med detta, bland annat genom att försöka ta reda på vad det egentligen är man på politisk nivå vill kunna jämföra. Så småningom ska detta kunna integreras i SMoKs nulägesrapport.

Text: Klas Wounsch/Nils Ågren
Foto: Håkan Sandh

Hyr ditt blås hos Musica Blåsexperten

Sveriges bästa hyresvillkor / Blåsinstrument från 110:- i månaden
Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset
Kontakta oss för mer information!

MUSICA - STÖRST I SKANDINAVIEN PÅ UTHYRNING!

MUSICA
blåsexperten ab

- 572 30 Oskarshamn
Tel: 0491 120 40, Fax 0491 771 88
E-post: musica.blåsexperten@owipnet.se
Web: www.musica-blåsexperten.se

YAMAHA
The best you can get

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard

Sluta skriva!
Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorss Stol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.

Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500:- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Ny bas i Örnsköldsvik

2 700 barn och unga är knutna till Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik. Nu ökar personalstyrkan från 27 till 47 personer och samtidigt ska man jobba utifrån en ny målbeskrivning. Jan Gustafsson heter den nye kulturskolechefen som ska se till att allt fungerar.

Han har en bakgrund som yrkesmusiker i bland annat Örebro kammarorkester och som musikledare på Norra Vätterns Musikskola i Askersund. Han har jobbat inom kulturområdet i snart 30 år och kommer senast från Nora kommun där han arbetat inom olika delar av utbildningsområdet.

Nu har Jan Gustafsson tagit över jobbet som kulturskolechef på Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik, nästan på dagen 10 år sedan han gick in i det pedagogiska yrket.

– Jag har sökt en del jobb och fick yes om det här. Utifrån beskrivningen av tjänsten så fick jag mer och mer klart för mig att Örnsköldsvik är en kommun som befinner sig i en intressant utvecklingsfas som känns mycket spännande. Detsamma gäller Kulturskolecentrum och det ska bli kul att se vår roll i hela den samhälleliga utvecklingen med allt vad det innebär av utbildning från förskola till universitet.

NY MÅLBESKRIVNING

Kulturskolecentrum befinner sig mitt i en stor förändringsprocess. Tjänster som för åtta år sedan utlokaliserades till skolorna har tagits tillbaka och personalstyrkan har sedan årsskiftet ökat med 75 procent.

– Vi upptäckte under de här åtta åren att det blev ett visst mått av resursslöseri plus att det varit orättvist fördelade resurser i kommunen. I vår nya målbeskrivning är en bärande punkt att jobba mer med gruppverksamhet, så många som möjligt ska kunna delta i grupp. För att kunna åstadkomma det var vi tvungna att återta resurserna, vi hade inte kunnat göra det med de spridda resurserna, berättar verksamhetsledare Sten-Ove Sundlöf.

Personalen har nu börjat jobba i arbetslag, som ansvarar för vart och ett av kommunens sex skolområdena samt gymnasieskolan.

– Våra resurser ska kunna användas från förskola till gymnasium, vilket stäl-

Jan Gustafsson är ny bas på Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik. Nu ska han tillsammans med verksamhetsledare Sten-Ove Sundlöf se till att den växande organisationen fungerar.

ler stora krav på vår personal. Det blir ett spännande första halvår, vi i Kulturskolecentrum ska sätta vår organisation och samtidigt hålla kontinuerlig kontakt utåt mot skolorna, säger Jan Gustafsson, som brinner för de estetiska läroprocesserna.

– Användandet av estetiska ämnen medför ett mervärde i barns och ungas utveckling och lärande, det finns belyst i forskning. Alla estetiska uttrycksformer har ett egenvärde i sig men man kan också använda dem som medel för skolutveckling. Helt enkelt ge barn och ungdomar ett språk att använda.

INFÖRDE AVGIFTER

Förra läsåret var Kulturskolecentrum en av de få avgiftsfria musik-/kulturskolorna men i höst infördes en avgift på 300 kronor per termin för elever i årskurs 4-9. Gymnasieelever hade redan tidigare en avgift på 500 kronor per termin och den höjdes till 550 kronor. Dessutom tillkommer instrumenthyra på 500 kronor per termin.

– Vi befäradade ramaskri och att många skulle sluta men det har inte blivit så, säger Sten-Ove Sundlöf.

Efter vårterminen ska införandet av avgifter utvärderas men man kan redan nu konstatera att intresset för Kulturskolecentrum fortfarande är mycket stort i Örnsköldsvik, cirka 2 700 barn och ungdomar i kommunen är på något sätt knutna till Kulturskolecentrum.

Ett problem är däremot att drygt 1 000 barn och unga står i kö och väntar

på att få komma in. Gitarr, slagverk, sång och dans är de ämnen som har de största köerna.

– Större delaktighet i grupparbetet är ett sätt att möta köerna. Alternativa sätt att undervisa för att kunna möta vad som efterfrågas är ett annat sätt, samt att erbjuda barn och unga något som de inte visste fanns, säger Jan Gustafsson.

På sikt finns också visioner om ett kulturgymnasium där elever ska få välja individuella val inom musik/teater/dans.

– Samhället förändras ständigt och det är spännande att vara med och knåda i.

Text och foto: Nils Ågren

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar

Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite häändig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Pris: 2995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

www.noter.eu

GÄLLIVARE.

Med drill, dans, sång, jazz och annan musik samlade kulturskolans elever på alla hjärtans dag in bi drag till barnhems som ska byggas för gatubarnen i Bolivia. Rotary i Gällivare står i samarbete med Kulturskolan för det årligen återkommande arrangemanget som har medfört att ett barnhem för pojkar i Bolivia kunnat byggas, nu är ett för flickor under uppbyggnad.

– Rotarys motto för 2009 är att förverkliga drömmar för barn och ungdomar. Därför uppmanar vi också alla som bedriver verksamheter för barn och ungdomar att ansöka om de pengar vi kommer att skänka till flera sådana lokala projekt, säger Karin Wägberg, Rotarys vice president i Gällivare. (NSD)

UPPSALA

Stiftelsen Uppsala Musikklasser planerar att starta en friskola med samma namn hösten 2010. Idag stödjer stiftelsen de kommunala musikklasserna ekonomiskt, men det är oklart om stiftelsen tar över den kommunala verksamheten och personalen. (SVT ABC-nytt)

GRUMS

Grums riskerar att snart stå utan kulturskola. Den 31 mars hoppar hela styrelsen för den ideella föreningen Grums Kulturskola av sina uppdrag och vad som sedan händer med skolan är i dagsläget oklart. Grums kommun för just nu diskussioner med några intressenter som kan tänkas ta över driften, det handlar främst om studieförbund som ABF, Vuxenskolan och Sensus. Grums kommun har till 2009 sänkt anslaget för driften av kulturskolan från 988 000 kronor till 588 000. Föreningen Grums Kulturskola har ansvarat för driften sedan kommunen läde ner den kommunala musikskolan 1997. För tillfället bedrivs begränsad verksamhet i kulturskolan med omkring 15 elever och då endast musik. (Sveriges Radio Värmland)

NORDANSTIG

Bara ett par månader efter att Nordanstigs kommun tog beslutet att lägga ned den kommunala musikskolan kan kommunen få en alternativ musikskola, Nordanstigs Musikverkstad. Bakom initiativet ligger studieförbundet Bilda, som i samarbete med kommunen vill erbjuda ett brett utbud, bland annat instrumentalundervisning, men även

sång och dans om det finns intresse. Elwor Kjellberg, konsulent på Bilda Gävle/Dala, säger till Sundsvalls Tidning att hon blev alldeles förskräckt när hon läste om nedläggningen.

– Musik är så otroligt viktig för barnens utveckling, säger hon och poängterar att hon många gånger har upplevt musikens positiva inflytande på elever, inte minst förbättras koncentrationen och inlärningsförmågan.

– Man ska inte pruta på våra barn och ungdomar och kulturen. (Sundsvalls Tidning)

TJÖRN

Tjörn har ambition att bli landets bästa kulturkommun. I vår anställs en projektledare som ska sparka igång en särskild satsning på barn- och ungdomskultur. I korthet går det hela ut på att barn- och ungdomar från förskolan till gymnasiet, ska få ta del av olika konstformer i både skolan och på fritiden och samtidigt kunna ägna sig åt eget skapande. Vid två tillfällen varje läsår ska barnen och ungdomarna även få möta professionella kulturutövare. Det ska bli möjligt genom ett samarbete mellan skolan, kulturskolan, biblioteken, kultur- och fritidsförvaltningen samt Nordiska Akvarellmuseet. Och genom att samordna de resurser som redan finns på ett bättre sätt än tidigare.

– Det här är ett sätt att ge alla barn och ungdomar ett rikt kulturliv, även dem som inte har med det hemifrån. Det vill vi bli bäst på, säger kultur- och fritidsnämndens ordförande Benita Nilsson (fp). (Göteborgsposten)

MALMÖ

Malmö Kulturskola, med musik, teater och bild finns idag i centrala Malmö, men har hittills haft svårt att nå barn och ungdomar i vissa delar av kommunen.

– Jag ser det som ett problem. Vi har ett erbjudande som gäller för alla barn och ungdomar i Malmö, men som ändå inte alla kan ta del av. Om det beror på sättet vårt utbud presenteras på, så vill vi naturligtvis jobba på det, säger Kulturskolechefen Henrik Marmén.

Det bor ungefär samma antal barn och ungdomar mellan 8 och 18 år i stadsdelarna Limhamn/Bunkeflo, Fosie och i Rosengård. Av Kulturskolans elever är det dock 29 % som kommer från Limhamn/Bunkeflo, 9 % från Fosie och bara 2 % från Rosengård.

– Jag vill att barn och ungdomar som växer upp

i Malmö ska få en väldigt bra möjlighet att delta aktivt i kulturlivet, och att den möjligheten ska vara samma oavsett var i Malmö man bor, säger Marmén. (SVT Sydnytt)

HELSINGBORG

Ett tiotal helsingborgare JO-anmäler kulturmännaden och en verksamhetschef för omorganisationen av Helsingborgs musikskola. Anmälarna pekar på flera brister i processen och vill att JO granskar den. Anmälarna anser att omorganiseringen till stora delar är mörklägd för allmänheten, och argument som används för att stödja den pågående processen påstås gå tvärt emot kommunens egna uppgifter.

Nyligen stoppades också Helsingborgs symfoniorkester från att ge en konsert till stöd för musikskolan. När kommunen krävde hyra på cirka 25 000 kronor för konserthuset tvingades man ställa in. Aldrig tidigare har orkestern tvingats betala hyra för aktiviteter utanför den vanliga verksamheten. Stadsdirektören i Helsingborg, Stellan Folkesson, har dock fastslagit att kommunens lokaler inte får subventioneras utan ska hyras ut enligt vanlig taxa. (Helsingborgs dagblad)

KARLSKOGA

Värmland ska hamna på den svenska rockkartan. I kulturskolans danslokal fanns den före detta elitgymnasten och cirkusartisten Garik Kirokosian, som bland annat tränat det svenska landslaget i rockdans, på plats under sportlovet för att lära ut rock'n'roll-dans. Dessutom jobbade man med akrobatik och improvisationer i en härlig blandning. (Nya Wermlandstidningen)

GISLAVED

Musikskolan i Gislaved ska byggas om och till för 17 miljoner kronor. Musikskolans lokaler är både för små och inte helt ändamålsenliga. Därmed har den borgerliga majoriteten ändrat sig, så sent som i november sköt man frågan på framtiden till efter 2012.

– Kan vi göra något positivt för att stimulera arbetsmarknaden och samtidigt göra investeringar som vi ändå skulle göra - och dessutom få dem billigare, så är det rätt vettigt att göra det nu, säger kommunalrådet Niclas Palmgren (m). (Finveden.nu)

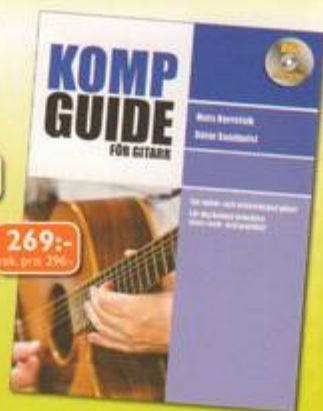

Noter på favoritlåten – direkt till din skrivare ...

... eller beställ not- och musikböckerna du saknar!

NOTBÖCKER

I notboksavdelningen hittar du över 400 olika titlar, två av dem är:

DIREKTNÖTER

Noter, text och ackord, på dina favoritlåtar. Du skriver ut dem omedelbart på din skrivare.

TOPPLISTAN

– de populäraste titlarna den senaste månaden

1. Du är allt	11. För att du finns
2. Gabriellas sång	12. Där du andas
3. Välkommen till jorden	13. Aldrig ska jag sluta älska dig (SATIS)
4. Välkommen hem	14. Det vackraste
5. Aldrig ska jag sluta älska dig	15. Jag fick låna en ängel
6. Du får inte	16. Himlen är oskyldigt blå
7. Av längtan till dig	17. You raise me up
8. Mamma Mia	18. Visst finns mirakel
9. Håll mitt hjärta	19. Med hjärtat fyllt av ljus
10. Koppängen	20. Stilla ro och nära

www.notpoolen.com

Hoven Drovens Jens Comén ute bland kulturskolans elever och lärare.

Bredbandet + Hoven Droven – ett samarbete i allas smak

Det smittar, det kliar i kroppen och man blir lite yr. Från höger scenkant genom Karlskogaesteternas folkrockband upp i Bredbandets stråksektion, över dirigent Martin Lindor och längst in till minsta del i blåssektionen. Gunget, det är gunget som smittar. Med sina personligheter, sin spelglädje och finurliga sätt får Hoven Droven alla i rummet att le.

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal

Flaggskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partiturer och stämmor. Välj till vår "strålände" belysning.

Pris: 2000 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Bredbandet är ett samarbetsprojekt som har sin bas i Karlskoga. Bredbandet består av de mest avancerade stråk- och blåseleverna på kulturskolorna i angränsande kommuner. Det är stråklärare Peter Carell som dragit igång det hela.

– Förra gången var Karlstad och Storfors med, säger Peter. Denna gång nappefods Degerfors och Lindesberg.

Idén har vuxit fram under det att orkesterverksamheten visat på en ihållande nedåtgående trend. Den förebild som Peter fått inspiration av är Sundal Rock, ett orkesterprojekt i Vänersborg. En symfoniorkester med rockprofil.

– Kan dom så kan vi, menar Peter.

Efter föregående projekt kom det önskemål om att eleverna ville spela rock och folkmusik. Valet av genre blev enkel. Folkrock! Hoven Droven tackade ja. Och så var det igång. Elevarbetet har pågått sedan i höstas och innan den avslutande helgen hade symfoniorkestern träffats en gång.

– Ärligt talat var jag inte helt övertygad när orkestern träffades i höstas, säger Martin Lindor med ett nöjt leende, men när vi sågs i går blev jag helt lugn. Det lät jättebra redan då och nu är jag hur nöjd som helst.

MÅNGA VINSTER

Vinsterna med ett samarbetsprojekt är fler än en. Den mest uppenbara vinsten är att det går att sätta ihop en symfoniorkester som kan klara att spela något mer avancerade arrangemang. Men det finns också en annan vinst som framkommer i diskussioner mellan de medverkande, både elever, lärare och gästmusiker. Det handlar om mötet, upplevelsen och glädje.

Anna Johansson, stråklärare i Lindesberg är inne på samma linje och menar att det är en stor upplevelse för de elever som är vana vid det lilla formatet att få vara med i en symfoniorkester. Det finns ingen möjlighet att erbjuda något liknande om det inte samarbetas med andra kulturskolor eftersom eleverna är få i en liten kommun.

Jag vill veta varför Hoven Droven, som på intet sätt är arbetslösa, tackar ja till ett projekt som detta. Vad är det som gör att de är villiga att ge sig av i ottan genom snöyran till Karlskoga för att spela i två dagar med en hög ungdomar.

– Det är enkelt att svara på, säger Kjell-Erik Eriksson. Det handlar om att ge ungdomar de ytterst viktiga magiska möten som behövs för att musiken ska

www.noter.eu

bli musik. Just folkmusiken, som ju byggs på samspel och utbyte, har i sig också en annan fin egenskap. Den överbryggar ålder och musikalisk nivå. Alla kan vara med på sitt eget sätt.

– Det är vår förbannade skyldighet att tacka ja till sånt här, utbrister Björn Höglund och drämmer näven i bordet.

Det är skämtsamt uttryckt men det finns ett korn av allvarlighet i det. Det är viktigt med ungdomar konstaterar de och menar att det är ju bara att titta på dem nu efter konserten, det har hänt något, de bara ler.

Kjell-Erik Eriksson talar varmt om värdet med att mötas, att spela för att man har lust, tillsammans och med glädje. Att få träffa sina förebilder eller någon som kan bli en förebild och få spela med dem är viktigt. Det gör att man växer i sitt spelande. Det är viktigt att man får uppleva nya möten och musikaliska stilar och det är viktigt att det svänger. Det är då det blir bra att vara en del av.

VILL ATT FLER SKA FÖRSTÅ

När jag ser på medlemmarna i Hoven Droven där de sitter runt mig ser jag en glimt av något som sammanför dess otroligt olika personligheter. En ödmjukhet. De spelar för sin egen skull, inte för någon annans. Den musikaliska drivkraften sitter i hjärtat och de vill dela det med andra.

Det finns också en annan anledning

till att ett band som Hoven Droven tackar ja till ett arrangemang som detta.

– Man vill ju att folk ska få höra folkmusik så att den inte dör ut, eller ja, säger Kjell-Erik, den kommer aldrig att dö ut men man vill ju att fler ska förstå det vackra i den.

Det är konsertdags på söndagskvällen den 8 februari. Runt tre hundra personer har letat sig till Bredgårdsskolans aula och förmodligen har de ingen aning om vad det är som väntar dem. Inledningen är spröd med övertoner i stråket och melodislingor som vandrar omkring. Den liksom flyter. Efter det börjar det.

Folkmusik i massor och gung, sväng och svårt att sitta still.

– Om ni har svårt att sitta still i den här läten, säger Kjell-Erik Eriksson till publiken i salongen, gör inte det då!

Och så drar han igång en danslåt som man onekligen vill dansa till. Gunget har nu smittat också publiken. Det verkar som om det som är utvecklande för kulturskolans elever också är upplyftande för åhörarna.

– Dan kom Bjenn! vrålar symfoniorkestern. Och publiken, den vill aldrig gå.

Text: My Thorin
Foto: Andreas Jildestad

Bo Lindberg och Kjell-Erik Eriksson i Hoven Droven (t. b. i bild) i speltagen.

Åre Kulturskola söker pedagoger inom drama, dans, träblås, bleckblås, stråk, gitarr, piano, sång.

Du kommer att ingå i ett arbetslag som samåker mellan skolorna. Du har gedigen utbildning, gillar ungar, trivs med vinter, fjällnära miljö, glesbygd och pulsen i Åre.

Läs mer på www.are.se **Bo & Arbeta**

Välkommen med Din ansökan
senast den 22 april

Berit Lindh Kultur- och Fritidschef
Tfn: 0647 169 61 mail: berit.lindh@are.se

ÅRE KULTUR & FRITID

Åre kommun • Box 201 • 630 05 Jäppen • Tel växel 0647-161 00 • Fax 0647-161 05 • are.kommun@are.se WWW.ÅRE.SE

Fotograf: Anders Gunnartz

Hej på er!

Besöket i Tidaholm 22 februari blev en häftig upplevelse, och en intensiv dag. Jag hade varit sjukskriven några dagar men jobbade fredag och lördag innan jag åkte och rösten var sliten, men konserten på Folkets Hus i Tidaholm gick trots det att genomföra.

Arrangemanget var ett samarbete mellan kulturskolorna i Tidaholm och Hjo och musikskolan i Tibro. Jag kom upp på morgonen och träffade lärarna innan jag fick en stund med eleverna. Därefter hade vi mycket att göra med repetitionerna inför konserten på eftermiddagen.

Jag sjöng tillsammans med olika konstellationer - gitarrgruppen, kompet, kören och med hela orkestern. Det blev trångt och hjärtligt och en jättefin konsert, trots mina lessna stämband.

Jag har sagt det förr, och med risk att låta tjugig så säger jag det igen: det är så imponerande att se hur bra förberedda både lärare och elever är. När det väl blir konsert är alla på topp och jag fick mycket god sänghjäl, vilket jag verkligen behövde den här dagen.

Det var också kul att se att konserten formats utifrån vad eleverna tycker om för musik, man väljer material som eleverna själva har relationer och lust till - det både syns och hörs.

Förutom en härlig dag tillsammans med lärare och elever vill jag också passa på att skicka ett tack till kulturskolechef Lars Paulsson, som gav mig en fantastisk guidning av Tidaholm. Jag hade aldrig varit där tidigare så det var väldigt intressant, nu vet jag till och med vilken bankomat Lars tar ut sina pengar...

Nu närmast har jag besök inplanerat i Järfälla, Karlskoga och Dalarna (var?). Det är så kul att komma ut till skolorna och se all den glädje som finns, och alla engagerade lärare som gör eleverna inspirerade och glada. Då blir jag också glad.

Snart har året som SMOK-ambassadör gått - tänk vad fort det går när man har roligt - och den 25 mars är jag på plats på rikskonferens i Skellefteå för att lämna över stafettpippen till nästa ambassadör. Vi ses där!

Härliga hälsningar!
Helen Sjöholm

EN TÄVLING I ÖRESUNDSREGIONEN FÖR UNGA KLASSISKE MUSIKER UNDER 20 ÅR

Öresunds Solist 2009

BLÅS OCH STRÅK

FINALKONSERT

Söndagen den 15 mars 2009
KL. 10.00-18.00

AVSLUTANDE KONSERT KL. 15
DR KONCERTHUSET, STUVE 2
DR Byen, Brestad
Köpenhamn

FRI ENTRÉ

TÄVLANDE 12-16 ÅR
Anna Egholm, viola (DK), Jonathan Backlund Henke, viola (DK),
Michael Hansen, tuba (S), Jørgen Højgaard Hansen, trumpet (DK),
Amalie Elmek, horn (DK), Dominik Probert, trombone (S),
Rebecca Semadeni, klarinet (S), Kerttu Wainara, oboe (S)

TÄVLANDE 17-20 ÅR
Jesper Steier Clasen, klarinet (DK), Antonia Holmgren, oboe (S),
Ragnhildur Jónsdóttir, tuba (DK), Olof Jönsson, trombon (S),
Sibylle Mørch, viola (DK), Elisabeth Nilsson, tuba (S),
Peter Stenqvist, viola (DK)

KONSERTLEDARE
Lars Granth

www.oresunds-solist.com

Sommarvecka med orkesterspel

11 till 19 juli 2009

Bergslagens Kammarorkester

Sergei Prokofiev

Askungen svit nr 1

Arvo Pärt

Symfoni nr 3

Edvard Elgar

Sea Pictures

Leos Janacek

Kammarmusik för stråkar

Wolfgang Amadeus Mozart

Gran Partita för 13 blåsare

Dirigent Rei Munakata

Solist: **Jonna Inge**, mezzo

Årets tonsättare: **Tomas**

Sahlberg. Konsertmästare:

Eva-Helena Morén.

Instruktörer:

träblås **Geoffrey Cox** och

brass **Claes Strömblad**.

Vi håller till i Cassels fantastiska konsertus i Grängesberg

Vi bjuder in till vår 31:a Sommarkurs i orkesterspel. Avgift 3.900 kr inklusive helpension. Noter skickas ut i förväg. Information och anmälningsblankett hittar du på vår hemsida www.kammarorkester.se. Har du mer frågor kontakta John Björklund på telefon 0702-98 23 18 eller e-post bjorklund.john@telia.com. Du är välkommen med din anmälan!

Med stöd av Ludvika kommun, Västmanlands, Dalarnas och Örebro läns landsting, Västmanlandsmusiken och Sveriges Orkesterförbund

KulturSverige 2009
Problemanalys och statistik
 Red: Svante Beckman
 och Sten Månsson,
 SweCult/Linköpings universitet

KulturSverige 2009 ges ut av det svenska kulturpolitiska observatoriet SweCult, som är en nationell centrumbildning vid Linköpings universitet. SweCult har målet att främja samverkan mellan kultursektorn och forskningen och vill stimulera till ett ökat engagemang för kulturområdets kunskapsförbättring.

KulturSverige 2009 är en tung lunta, 445 sidor i A4 format. Tung i fysisk mening men även innehållsmässigt. Ungefär halva boken består av artiklar från olika forskare inom området som jag skulle kalla "kultur och samhälle", det vill säga inte artiklar inom konstområdena utan snarare inom konst- och kulturpolitik och kulturpolitik som vetenskap. Andra hälften är en gedigen samling av all tillgänglig statistik på området. Mycket är läsvärt.

Musik- och kulturskolorna befinner sig "som vanligt" i periferin när det gäller kulturforskning. Den frågan får vi i SMoK fortsätta arbeta med länge innan vi får se en förändring.

En artikel berör ändå vårt område

konkret och är mycket intressant; Mats Trondman och Anna Lund har skrivit artikeln: "Kan man idrotta kan man väl kultura - till kritiken av konstruktionen av statistiska kategorier". Där visar de, genom att slå samman olika kulturkategorier på samma sätt som idrotten brukar slås samman, att "andelen unga idrottare och kulturare är relativt jämnstora om ingen hänsyn tas till organisationsform" (62 % kulturare och 58 % idrottare).

De visar "att kulturare i jämförelse med idrottare i betydligt större utsträckning upplever ett begränsat än ett omfattande lokalt fritidsutbud." De visar också att unga i stor utsträckning, 66 %, ägnar sig åt både idrott och kultur.

Det här är siffror som kan få betydelse i de lokala debatterna framöver! Vi kommer också från SMoKs sida att följa upp det arbete som Trondman/Lund initierat.

Distribution: Sörlins Förlag, Åby:
 info@sorlinsforlag.se

Håkan Sandh

Läsvärt

ANSÖK SENAST 15 APRIL TILL:

- forskarutbildning i musikpedagogik
- masterprogram i musikpedagogik
- magisterprogram i musikterapi

FESTIVALER I VÅR:

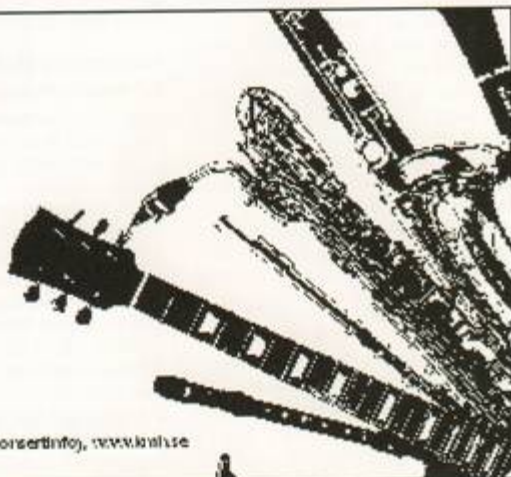
KoM och Hör - kammarmusikfestival 15-19 april
 New Sound Made - jazz/pop/improvisation 13-15 maj

KMHs Pedagogdagar 26-28 oktober

KUNGLIGA MUSIKHÖGSKOLAN

Kungl. Musikhögskolan 08-16 32 00 (anmälan), 08-16 19 00 (konserter), www.kmh.se

PLAY

UNG OCH GALEN?

Vägs
 Västra Götalands
 Ungdomssymfoniker

World Wide Orchestra
 Världsmusikband

Kalasmusikanterna
 Gatumusikanterna
 Kulturskolans
 öppna scen
 Sommarblås

Höstlovskören

Kammarmusik
 för unga

www.miv.se

PAUSE

HÖST OCH HÅGLÖS?

Musik

Bild

Drama

Dans

Tonspråk/Fortbildning
 för kulturskollärare
 26-27 oktober 2009

www.miv.se

150 000 skäl att fatta penna

Med fokus på högklassig kurslitteratur för universitet och högskola instiftar Studentlitteratur nu ett författarpris, Kurslitteraturpriset. Priset består av ett förstapris på 100 000 kronor och två andrapriser på vardera 25 000 kronor. Syftet är att inspirera forskare och lärare att skapa ny och pedagogisk kurslitteratur för universitet och högskola.

– Vår förhoppning är att Kurslitteraturpriset ska stimulera författare eller blivande författare som har en bra utgivningsidé att verkligen göra allvar av den, säger Stefan Persson, VD på Studentlitteratur.

Tävlingen är öppen för alla som har en bra utgivningsidé för kurslitteratur för universitet och högskola, oavsett ämnesområde. Bidrag kan lämnas fram till 31 maj. Vinnarna tillkännages på Bok & Bibliotek-mässan den 24 september 2009.

Foto: Rikskonserter

Sångerskor från Sardinien

Actores Alidos är fem sångerskor som fick sitt internationella genombrott på Womex 2005. Med sina förtrollande röster gör de en djupdykning i Sardinien kvinnliga, polyfona tradition. På repertoaren står ett tidlöst spann som sträcker sig från uråldriga danser och kärlekslåtar över religiösa hymner och begravningsmusik till serenader och barnvisor. De fem sångerskorna ackompanjerar av Orlando Mascia, en virtuos multinstrumentalist och erkänd auktoritet på Sardinien musiktraditioner. I en produktion av Rikskonserter ger de tio konserter mellan 11 och 22 mars.

DreamHack till Göteborg

DreamHack inleder ett långsiktigt samarbete med Svenska Mässan och Göteborg & Co för att utveckla evenemanget DreamHack Göteborg, med start 10-12 april 2009 på Svenska Mässan. På DreamHack i Göteborg blir det mängder av aktiviteter som E-sport, LAN, liveuppträdanden, DreamHack Kreativ och mycket mer. Man erbjuder cirka 1 000 datorplatser och i räkner med tusentals dagsbesökare.

– Göteborg och Västsverige upplever vi som en spännande region med goda förutsättningar för DreamHack att utvecklas både innehållsmässigt och publikt säger David Garpenstahl, styrelseordförande DreamHack AB.

Guitar Hero

ökar intresset för gitarr

Intresset för att börja spela gitarr har ökat lavinartat i och med succén med tv-spelet Guitar Hero. Spelet var ett av de mest sålda tv-spelet i Sverige 2008. I hela världen har spel sålts för omkring 10 miljarder kronor. Men spelet har också inneburit ett ökat intresse för originalet, den riktiga gitarren. På kulturskolan i Sundsvall står nästan 350 elever i kö för att börja spela gitarr och många som kommit in har influerats av Guitar Hero. Dessutom har låtarna i tevespelet

också inspirerat många som går gitarrutbildningen. Men att vara duktig på Guitar Hero är ingen fördel om man ska börja spela gitarr.

– Vissa elever har frågat just det, men de kommer att få sina förhoppningar grusade rätt fort, säger Josef Eriksson, gitarrlärare på kulturskolan i Sundsvall. (SR Väster-norrland)

Klassrumsteater om våld

"Som glöd under snö" av Robert Jelinek är inspirerad av en verklig händelse. Pjäsen skildrar ett explosivt möte mellan offer och gärningsman. Ett år efter misshandeln träffar gärningsmannen sitt offer i ett besöksrum i fängelset. De båda kastas mellan hopp, förtvivlan, rädsla, aggressivitet, sorg och skratt. Vad driver fram det vi kallar oprovererat våld? Kan de båda nå försoning trots fördomar, olika syn på samhället, brist på kommunikation och förtroende?

Pjäsen ges av Teateri, som tillsammans med pedagogikföretaget "Se Texten!" tagit fram ett studiematerial som kombineras med pjäsen. Föreställningen hade premiär på Kungssångskolan i Jönköping den 22 augusti 2008 och har sedan dess bokats av många skolor landet runt.

Kulturrådet ökar bidrag till musikarrangörer

Jazzklubben Nefertiti i Göteborg och Media Artes i Växjö är två av de musikarrangörer som får höjda bidrag av Kulturrådet för att arrangera konserter under 2009. Kulturrådet har beslutat att fördela totalt 32,6 miljoner kronor i bidrag till ett 60-tal arrangörer inom kulturområdet. I årets budget har regeringens ökat bidraget till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangörer med 10 miljoner kronor. Satsningen ska i första hand gå till att främja musikområdet och musikarrangörerna får därför ökade bidrag. Kulturrådet prioriterar helt nya musikarrangörer som inte har fått bidrag förut. Det gäller till exempel Föreningen Pipeline i Sundsvall och Uruppförandeklubben i Botkyrka.

Kulturrådet ger också bidrag till arrangörer inom dansområdet, 12 dansarrangörer för den här gången dela på närmare 6,8 miljoner kronor. Dansstationen i Malmö, Moderna Dansteatern och Zebra Dans i Stockholm får höjda bidrag, och scenen 24 kvadrat i Göteborg får bidrag för sin turnerande verksamhet.

Mikael Fant årets debutant

Bokcirkelare har utsett 2008 års bästa böcker. Mikael Fant som skrivit "Grundläggande genetik - en roman om bläddhet och halva sanningar", blev årets debutant.

– Det betyder jättemycket, det här. Förhoppningsvis innebär det att flera människor kommer att läsa boken, säger Mikael Fant.

Prisutdelningen äger rum den 14 mars på Akademibokhandeln i Skrapan på Södermalm i Stockholm. Övriga pristagare är: "Ett annat liv" av P.O Enquist (årets roman) "Svart som silver" av Bruno K Öijer (årets diktsamling) "Nattfåk" av Johan Theorin (årets deckare) "Erotiska noveller" av Bir-

Foto: Peter Knutson

gitta Stenberg (årets novellsamling) "Min typ brörsa" av Johanna Lindbäck (årets ungdomsbok) "Massor av dinosaurier" av Sarah Sheppard (årets barnbok).

Många DI-studerent i novellfilmssatsningen

Nu är det klart vilka som får göra 2010 års novellfilmer. Av de sju filmprojekten finns det examinerade och nuvarande DI-studerent i inte mindre än fyra av projekten. Två av dem består till och med av f.d. DI-studerent i alla tre funktionerna manus, regi och producent.

2010 års novellfilmer med DI-studerent: "Yoghurt" (manus: Per Gavatin, regi: Sanna Lenken, producent: Annika Rogell, examen i december 2008); "Jag och min meteor" (manus: Lasse Lindh, regi: Daniel Wallentin, producent: Fredrik Wikström, examen 2006); "I rymden finns inga känslor" (producent: Bonnie Skoog Feeney, student på DI:s filmproduktionsutbildning); "Kaffe i Gånsk" (manus: Björn Paqualin, examen i december 2008).

Bakom novellfilmssatsningen står Svenska Filminstitutet, SVT och Film i Väst.

Klas Lindquist Nonet

Saxofonisten Klas Lindquist vann Dompans Guldsaxen 2005, knep förstapriset i den internationella kompositionstävlingen Jazz Hoelaart 2006 och är en av de fem som fått Alice Babs Jazzstipendium. Genom åren har denne Göteborgare, numera bosatt i Stockholm, hörts med namn som Claes Janson, Stockholm Swing All Stars, Second Line Jazzband, Ulf Johansson Werre, Bohuslän Big Band och Kustbandet. Här står han i spetsen för Klas Lindquist Nonet med idel handplockade musiker. För dem skriver han musik som inte låter sig placeras i ett avgränsat jazzfack men som bär tydliga spår från swing och bebop och de två förebilderna Duke Ellington och Billy Strayhorn. I en produktion av Rikskonserter turnerar han runt landet med start 27 mars i Lund.

Foto: Rikskonserter

Anslag till kulturmiljövård

Riksantikvarieämbetet fördelar 210 miljoner kronor till länen i bidrag till kulturmiljövård.

– Bidraget är av stort värde för ett framgångsrikt kulturmiljöarbete, säger riksantikvarie Inger Lilljequist.

Kulturmiljövårdsanslaget används främst till vård av och information om kulturhistoriskt värdefulla byggnader, landskap och fömlämnningar. Årets ansökningar visar på ett behov av medel till kulturmiljövård är stort. Anslaget är i år på 239 miljoner kronor varav 210 miljoner kronor fördelas till länsstyrelserna. Länsstyrelserna får själva, om inte annat anges, avgöra vilka insatser som ska genomföras inom områdena vård, information och tillgängliggörande, enskilda kunskapsunderlag och i förekommande fall arkeologi, konservering och ersättningar.

Karlstad Årets Jazzkommun

Svenska Jazzriksförbundet har tilldelat Karlstad kommun och Jazzklubben Karlstad Jazz utmärkelsen Årets Jazzkommun 2009. Motiveringen till priset lyder: "Samarbetet mellan jazzklubben och kommunen har bidragit till ett växande jazzutbud i Karlstad. Det ekonomiska stödet till konsertverksam-

heten liksom till Jazzfesten har ökat väsentligt. Kommunen har även bistått med märknadsföring och administrativ hjälp. Även i jazzutbildning har kommunen varit ett föredöme. Heder åt Carlstad Jazz och Karlstad kommun. Jazzriksförbundet hoppas att denna utmärkelse ska stimulera till fortsättning på den inslagna vägen och att andra kommuner ska intresseras att ta lärdom."

Staffan Scheja - ny gästlärare i Uppsala

Pianisten och professor vid Musikhögskolan i Stockholm, Staffan Scheja är från årsskiftet anställd på 25 procent av Musicum vid Uppsala universitet, där han på olika sätt ska utveckla det musikaliska samarbetet inom universitetet. Den musikaliska profileringen av Uppsala universitet efter sommarens satsning på operan Tosca, fortsätter alltså på hög nivå. I Uppsala ska Staffan Scheja utveckla och initiera samarbeten mellan Musicum och andra institutioner samt mellan Uppsala universitet och Musikhögskolan. Han ska även leda arbetet med Akademiska kapellets kammarmusikkonserter.

Ubetoo lockar stjärnartister

Svenska musik- och underhållningssajten Ubetoo lanserades i oktober 2008 och har sedan dess lockat över 200 000 besökare som lyssnat på 500 000 låtar eller tittat på videoklipp.

Artisten DeDe är en som valt att lägga ut några av de låtar som aldrig kom med på hennes skiva.

– Jag gör inte det här bara för att tjäna pengar på min musik, även om det förstås är en positiv bieffekt. Jag söker ständigt nya vägar att lansera min musik på och jag gillar tanken på att många lyssnar på min musik på nätet, säger DeDe.

Georg Malvius har regisserat pjäser, operor och musikalier i över tio olika länder, och gjort sig känd som pjäs- och musikalörförfattare. Även han tycker att Ubetoo är spännande och har valt att lägga ut en del av sitt material. Ubetoo säljer annonser på sajten. Varje gång någon lyssnar på musik eller tittar på ett videoklipp visas en banner och pengarna delas mellan artisten och Ubetoo. Ju fler som besöker sajten, desto mer pengar går till artisterna. I snitt får en artist 30 öre varje gång någon klickar på deras musik.

Testa grön konsttäckning i Skåne

Traditionen med konsttrundor i Skåne startade på Österlen för mer än 40 år sedan. Numera finns det konsttrundor runt om i hela Skåne och under påskhelgen 2009 håller flera hundra konstnärer ateljéerna öppna för allmänheten. Alla konsttrundor har en samlingsställning där konstnärerna ställer ut minst ett verk för att väcka besökarnas nyfikenhet och locka till besök i ateljéerna. Påsken är också den helg när flera krogar och pensionat i Skåne slår upp portarna inför sommarsäsongen, och för de flesta blir det en rivstart när tiotusentals människor rör sig i Skånes alla härr. Vårens ankomst firas och konstnärerna triumferar. 111 konstnärer deltar i ÖSKG:s konsttrunda på Österlen. I år förlängs samlingsställningen med en vecka och håller öppet till och med den 26 april. ÖSKG fortsätter också med succén "Grön Konsttäckning" där konstnärerna utan bil kan lifta med bilburna besökare mellan de olika ateljéerna. Från ett tiotal platser på Österlen startar liftarturerna under långfredagen, påskalfon och påskdagen.

"Skolan är den viktigaste arenan för kultur"

Hon är uppvuxen i Kalix och har en droppe sameblod i sina ådror.

Hon är präst och politiker med ett brinnande intresse för kultur. 25 mars är hon första talare på SMOK:s rikskonferens i Skellefteå - möt Cecilia Wikström, Folkpartiets talesman i kulturfrågor och vice ordförande i kulturutskottet.

Har du funderat över vad du kommer att prata om på SMOK:s rikskonferens?

- Nej, inte än. Det hinner hända mycket innan dess, bland annat presentationen av kulturutredningen. Politik är både tradition och färskvara men det är klart att jag kommer att prata om sådan som mitt hjärta är fullt av, nämligen kultur på olika sätt.

Vad är din relation till de kommunala musik- och kulturskolorna?

- Jag är själv ett barn av den kommunala musikskolan i Kalix på 70-talet. Där spelade jag cello, piano och sjöng i kör, både i musikskolan och i kyrkan.

Vad betyder musik- och kulturskolorna för landet som helhet?

- På individplanet är det en fråga om liv och existens för en människa att vara förankrad i kulturen. För samhället betyder skolorna också kolossalt mycket, där frigörs kreativitet och skaparkraft. Vi kan förklara det svenska musikundret med musikskolan på 70-talet och flera stora sångare och musiker, som vi har runt om i världen på de stora scenerna, har musikskolan att tacka för mycket.

Cecilia Wikström

Yrke: Riksdagsledamot (fp), vice ordförande i kulturutskottet. Präst.

Ålder: 43.

Bor: Uppsala.

Familj: Ja.

Förebilder: Min första musiklektör, Ingrid Bergstrand i Kalix. Jag fick en fantastisk utbildning av henne och hon sa, "Flicka lilla, du kan bli vad du vill". Hon dog 2005 och jag var uppe och begravnade henne.

Ser helst på tv: Nyheterna, kulturnyheterna och Agenda.

Läser: Le Clézio, jag försöker läsa honom rakt av. Jag läser också mycket poesi, nu är det Jesper Svenbros diktsamling.

Gör mig arg/upprörd: Orättvisa, illvilja och misstänksamhet.

Gör mig glad: Medmänsklighet, öppenhet, frihet och respekt.

Aktuell: Tredje namn på Folkpartiets lista inför valet till Europaparlamentet.

Invigningstalare på SMOK:s rikskonferens i Skellefteå.

Blogg: <http://ceciliawikstrom.blogspot.com>

Du är Folkpartiets talesman i kulturfrågor, vad är det du brinner mest för?

- Man kan inte skilja det ena från det andra men ett slags centrum är allas delaktighet i kulturlivet, framförallt för barn och ungdomar. Egentligen är nog skolan den viktigaste arenan för kultur. Skolan ger grundläggande livsmönster och möter man kultur tidigt i livet blir man en engagerad kulturmänniska för resten av livet. Jag brinner för barn och unga och allas delaktighet. Det får inte vara så att föräldrarnas kulturmönster ska avgöra om man blir kulturellt verksam, skolan når alla och då är det också skolans uppgift att förmedla kultur till alla.

Du har också skrivit böcker, "När livet går sönder" (2004) och "I tillitens tecken" (2006). Berätta kort vad de handlar om.

- "När livet går sönder" handlar om krishantering, ledarskap i kris och hur vi alla som medmänniskor kan finnas till för varandra. Jag var präst i 15 år och det är mycket de erfarenheter jag gjort under de åren som lyfts fram i boken. Den blev vald till årets bästa bok av tidskriften Personal och ledarskap.

- Min andra bok blev också en pjäs. Inledningen beskriver tiden när jag fick en stroke och blev blind på ett öga. Det var en oerhört fin tid, jag lärde mig lita på andra människor, det känns fint att vara föremål för andras omsorger.

- Jag skriver också mycket om kultur på olika sätt. Jag har även en blogg där jag en gång recenserade en operaföreställning. Genast ringde de stora tidningarna och undrade om jag inte kunde skriva recensioner för dem. Det var smickrande men kanske inte lämpligt i min nuvarande roll.

Du är som sagt också präst, går du tillbaka till det yrket efter den politiska karriären?

- Jag vet inte, jag lämnar alla möjligheter öppna. Men jag är fortfarande verksam på alla möjliga sätt som frivillig präst, jag tycker det är fint att vara behövd utan att vara anställd.

Att resa från Uppsala till Skellefteå för rikskonferensen känns väl inte så långt norrut för dig?

- Nej, jag är född på BB i Gällivare och uppvuxen i Övertorneå och Kalix. Jag har faktiskt en droppe sameblod i mig och jag är mycket stolt över det. Jag tror att det är den droppen som driver mig vidare.

Text: Nils Ågren
Foto: Peter Knutson

